

Avropanın Azərbaycana ehtiyacı artır

İlham Əliyev Böyük Britaniyadan enerji siyasətinin yeni hədəflərini açıqladı

2022-ci ildə yaradılan bu hökumətlərəsi təşkilata həm Avropa İttifaqı ölkələri, həm də Aİ-nin üzvü olmayan digər dövlətlər daxildir. Birliyin məqsədi ümumi maraqa doğuran məsələlərin həlli üçün siyasi dialoqu və əməkdaşlığı inkişaf etdirmək, Avropa qitəsinin təhlükəsizliyini, sabitliyini və rifahını gücləndirməkdir.

Avropa Siyasi Birliyinin ilk zirvə toplantısı 2022-ci ilin oktyabrında Çexiyanın paytaxtı Praqada keçirilib. 44 ölkənin dövlət və hökumət başçılarının iştirak etdiyi sammit Avropa ölkələrinin liderlərini bərabər hüquqlu və birlik ruhunda bir araya gətirib. Toplantı ərzində liderlər müxtəlif fikir mübadilələri zamanı sülh və təhlükəsizlik, iqtisadi vəziyyət, enerji və iqlim, miqrasiya və hərəkətilik məsələlərini müzakirə ediblər.

2023-cü il iyunun 1-də isə Moldovanın paytaxtı Kişineuda "Avropa Siyasi Birliyi" 2-ci Zirvə toplantısının açılış mərasimi keçirilib. Zirvə toplantısında ümumilikdə 50-yə yaxın ölkədən dövlət və hökumət başçıları iştirak ediblər. Sammitdə liderlər sülh və təhlükəsizliyin təmin edilməsi, enerji təhlükəsizliyinin və Avropada ölkələrarası əlaqələrin gücləndirilməsi mövzularında müzakirələr aparıblar.

Həmin il oktyabr ayının 5-də isə İspaniyanın Qranada şəhərində "Avropa Siyasi Birliyi" 3-cü Zirvə toplantısı keçirilib. 51 ölkənin iştirakı ilə reallaşan sammitdə Avropanın gələcəyi müzakirə edilib.

Avropa İttifaqı bildirir ki, "Avropa Siyasi Birliyi" genişlənmə prosesini əvəzləmək və ya ləngitmək niyyəti daşmır, eyni zamanda orada yer alan ölkələrin nə vaxtsa mütləq Aİ-nin üzvü olacağı anlamına gəlmir. Bu platforma Avropanın üzvlüyü əsas çağırışların, habelə Avropa ölkələri arasında regional və ikitərəfli məsələlərin müzakirəsi məqsədilə dövlət və hökumət başçıları üçün qeyri-rəsmi və sərbəst mühit yaratmaq məqsədi daşıyır. Qərbi Balkan ölkələri, "Şorq Tərəfdaşlığı" ölkələri və Aİ ilə yaxın münasibətləri olan digər Avropa ölkələri də birliyin iştirakçısı ola bilərlər.

Onu da vurğulamaq yerinə düşər ki, "Avropa Siyasi Birliyi"nin Zirvə toplantıları çərçivəsində Azərbaycan və Ermənistan liderləri arasında sülh danışıqları çərçivəsində görüşlər keçirilib. Bu görüşlərdə Nikol Paşinyan bir daha Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıdığını bəyan edərək sülhə hazır olduğunu söyləşə də, hələ də Ermənistan sənədə imza atmaqdan boyun qaçırır.

Qurtuluşun başlanğıc günü

Heydər Əliyev 34 il öncə Azərbaycana qayıdaraq müstəqillik uğrunda mübarizəni uğurla yekunlaşdırdı

Müasir Azərbaycanın tarixində xalqımız tərəfindən böyük sevgi ilə qarşılanan əlamətdar günlər çoxdur və onların əksəriyyəti bayram kimi qeyd olunur. Tariximizdə dönmüş nöqtəsi olan elə əlahiddə günlər də var ki, biz onları da dərin və böyük minnətdarlıq hissi ilə qarşılayırıq. Hansı ki, Azərbaycanda yeni siyasi-ictimai proseslər məhz həmin günlərdən başlayıb. Məhz həmin günlərdən etibarən dövlətçiliyimizin və müstəqilliyimizin bu gün qürurla bəhs etdiyimiz şərəfli tarixi yazılıb. Xalqımızın böyük oğlu, əbədi-

yaşar şəxsiyyət, Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1990-cı ilin iyulun 20-də Moskvadan Bakıya, iyulun 22-də isə Naxçı-

vana qayıdışı tariximizin bəle əlamətdar və əlahiddə günləri sırasında yer alır.

Məzahir PƏNAHOV: "Parlament seçkilərində iştirak etmək üçün 806 nəfər dairə seçki komissiyalarına müraciət edib"

"Sentyabrın 1-də keçiriləcək növbədənəkar parlament seçkilərində iştirak etmək üçün 806 nəfər dairə seçki komissiyalarına müraciət edib".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) sədri Məzahir Pənahov MSK-nın iyulun 19-da keçirilən iclasında deyib. MSK sədri qeyd edib ki, onlardan 451 nəfəri imza vərəqələrini alıb, 31 nəfər imza vərəqələrini geri qayıtarıb. "Dörd nəfər namizəd isə artıq qeydə alınıb", - deyərək M.Pənahov əlavə edib.

Azərbaycan ŞƏT-dəki statusunun dəyişdirilməsi üçün müraciət edib

Bu, hər iki tərəfin maraqlarına cavab verir

Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı (ŞƏT) son zamanlar beynəlxalq arenada nüfuzu artan, həm təhlükəsizlik, həm də iqtisadi inkişaf sahələrində mühüm rol oynamağa başlayan qurum kimi daha çox diqqət çəkir. Məlumat üçün bildirək ki, həm ərazisinə, həm də əhalisinə görə dünyanın ən böyük ölkələrindən bir neçəsinin üzvü olduğu Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı 2001-ci ildə Qazaxıstan, Çin,

Qırğızıstan, Rusiya, Özbəkistan və Tacikistan tərəfindən Şanxayda təsis olunub. Hazırda ŞƏT-in 9 üzvü (Qazaxıstan, Çin, Rusiya, Qırğızıstan, Özbəkistan, Tacikistan, Pakistan, Hindistan, İran), 3 müşahidəçi üzvü (Əfqanıstan, Monqolustan, Belarus) və 14 dialoq tərəfdaşı (Azərbaycan, Türkiyə, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Böhreyn, Ermənistan, Misir, Kamboca, Qətər, Küveyt, Maldiv,

Myanma, Nepal, Səudiyyə Ərəbistanı, Şri-Lanka) var. Təşkilatın əsas məqsədləri üzv dövlətlər arasında qarşılıqlı etimad və qonşuluq münasibətlərinin gücləndirilməsi; siyasət, ticarət və iqtisadiyyat, elm və texnologiya, mədəniyyət, təhsil, enerji, nəqliyyat, turizm, oturmaq sahələrində əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsidir.

Çimərlik mövsümünün faciələri

Dənizdə boğulmaların sayı niyə artır?

Son illərdə Xəzər dənizinin səviyyəsinin kəskin, təxminən 1,7-1,8 metrə qədər aşağı düşməsi təbii və bu, sahilin geomorfoloji quruluşunda, çimərliklərin formasında böyük dəyişikliklərə səbəb olub. Xəzər dənizində suyun səviyyəsinin dəyişməsi qlobal iqlim amilləri ilə bağlıdır. Bu da sahil zonalarına və çimərliklərin formasına təsir göstərir.

"Qlobal iqlim dəyişmələri Xəzərin balans elementlərinin dəyişməsinə səbəb olur.

Balans elementləri dedikdə, əsasən, su səthində gedən buxarlanma, suya düşən yağın-tular və dənizə tökülən çay suları nəzərdə tutulur.

Çayların illik axımlarının azalması Xəzərə tökülən çayların axınının azalması, dənizin səthində gedən buxarlanmanın artması, yağının azalması birbaşa onun səviyyəsinin aşağı düşməsinə səbəb olur. Məlumdur ki, Xəzərə tökülən çayların illik axımı artanda suyun səviyyəsi də artır. Xəzərin Volqa, Kür kimi nəhəng sutoylayıcı hövzələri də var. Volqanın orta illik su sərfi saniyədə 230-250 kubmetr olarsa, Xəzərdə suyun səviyyəsi stabil qalır.

Qlobal kibercəza Avropanı iflic edib

Hava limanlarına, banklara və şirkətlərə böyük maddi ziyan dəyib

Texniki nasazlıqlar barədə məlumatlar "Microsoft"un onlayn xidmətlərinin işində fasilələr elan edildikdən sonra daxil olmağa başlayıb. Nəticədə, Avropanın hava yolları və hava limanları müxtəlif növ fasilələr etməyə məcbur olub. Almaniyanın DPA agentliyinin xəbərinə görə, Berlin hava limanı işini dayandırılıb. Amsterdamdakı Shiphol hava limanının nümayəndəsi bildirib ki, "Microsoft"un işindəki kəsilmələr uçuşlara əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərib. Hazırda dəyən zərər hesablanır və aeroport sərnişinlərinə cari uçuş məlumatları üçün öz hava yolları şirkətləri ilə əlaqə saxlamağı tövsiyə edib.

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 343

QƏRAR

Bakı şəhəri, 17 iyul 2024-cü il

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2009-cu il 25 dekabr tarixli 201 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Qeyri-hökumət təşkilatının illik maliyyə hesabatının forması, məzmunu və təqdim edilməsi Qaydası"nda və 2015-ci il 5 iyun tarixli 216 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Qrant müqavilələrinin (qərarlarının) qeydə alınması Qaydası"nda dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2009-cu il 25 dekabr tarixli 201 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009, № 12, maddə 1076 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Qeyri-hökumət təşkilatının illik maliyyə hesabatının forması, məzmunu və təqdim edilməsi Qaydası"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. aşağıdakı məzmununda 5.1-1-ci bənd əlavə edilsin:

"5.1-1. Qeyri-hökumət təşkilatı, o cümlədən xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının Azərbaycan Respublikasındakı filial və ya nümayəndəliyi qrant və ianələr, həmçinin onlardan istifadə üzrə təfəssüatlı illik maliyyə hesabatını

bu Qayda ilə müəyyən edilmiş formalara uyğun tərtib etməli (6 və 7 nömrəli formalar) və hər il aprel ayının 1-dən gec olma-yaraq Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə təqdim etməlidir."

1.2. 5.2-ci bəndin birinci cümləsinə "Nazirliyi" sözdündən sonra "və Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi" sözləri əlavə edilsin;

1.3. həmin Qaydaya aşağıdakı məzmununda 5 və 6 nömrəli əlavələr edilsin (əlavə olunur).

2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2015-ci il 5 iyun tarixli 216 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015, № 6, maddə 789 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Qrant müqavilələrinin (qərarlarının) qeydə alınması Qaydası"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 3.1.10-cu yarımbəndə "Nazirliyi-nə" sözdündən sonra "və Azərbaycan Res-

publikasının Ədliyyə Nazirliyinə" sözləri əlavə edilsin;

2.2. 4-cü hissə üzrə:

2.2.1. 4.1-ci bəndin birinci cümləsinə "15 (on beş) gün" sözləri "15 (on beş) iş günü" sözləri ilə, ikinci cümləsinə "15 (on beş) gündək" sözləri "15 (on beş) iş gününədək" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.2. 4.1-1-ci bənddə "sonrakı gün" sözləri "sonrakı iş günü" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2.3. 4.2-ci bəndin birinci cümləsinə "illər üzrə tərtib edilən" sözləri çıxarılсын;

2.2.4. 4.3-cü bəndin üçüncü cümləsi çıxarılсын.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Qərarın əlavəsi ilə
www.azerbaijan-news.az
ve
nk.gov.az saytında tanışı ola bilərsiniz.

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 345

QƏRAR

Bakı şəhəri, 18 iyul 2024-cü il

"Dərman vasitələrinin, dərman maddələrinin və tibb vasitələrinin dövlət qeydiyyatına alınması, dövlət reyestrinə daxil edilməsi və dövlət reyestrinin aparılması Qaydaları"nın təsdiq edilməsi və "Dərman vasitələrinin dövlət qeydiyyatına alınması və reyestrinin aparılması Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2007-ci il 13 iyul tarixli 108 nömrəli Qərarının ləğv edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Dərman vasitələri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 14 iyul tarixli 979-VIQD nömrəli Qanununun tərtibi və "Dərman vasitələri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun tərtibi edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 6 fevral tarixli 528 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 15 avqust tarixli 2298 nömrəli Fərmanının 2.2.3-cü yarımbəndinin icrasını

təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. "Dərman vasitələrinin, dərman maddələrinin və tibb vasitələrinin dövlət qeydiyyatına alınması, dövlət reyestrinə daxil edilməsi və dövlət reyestrinin aparılması Qaydaları" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. "Dərman vasitələrinin dövlət qeydiyyatına alınması və reyestrinin aparılması Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2007-ci il 13 iyul tarixli 108 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007, № 7, maddə 735 (Cild I) ləğv edilsin.

3. Bu Qərarla dəyişiklik Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 6 oktyabr tarixli 2328 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "İcra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının layihələrinin hazırlanması, razılaşdırılması, qəbul edilməsi və dərc edilməsi qaydası haqqında Əsasnamə"nin 3.5-ci bəndinə uyğun edilo bilər.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Qərarın əlavəsi ilə
www.azerbaijan-news.az
ve
nk.gov.az saytında tanışı ola bilərsiniz.

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 346

QƏRAR

Bakı şəhəri, 18 iyul 2024-cü il

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin "Tikintisinə icazə tələb edilən tikinti obyektlərinin istismarına icazə üçün müraciətə sifarişçi tərəfindən əlavə edilən tikinti sənədlərinin siyahısı"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2014-cü il 16 sentyabr tarixli 309 nömrəli və "Ərazi Tikinti-Planlaşdırma Mərkəzinin göstərdiyi xidmətlərə görə ödənilən xidmət haqqı məbləğləri"nin təsdiq edilməsi haqqında" 2020-ci il 10 yanvar tarixli 3 nömrəli qərarlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 30 may tarixli 888-VIQD nömrəli Qanununun tərtibi və "Azərbaycan Respublikası Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bəzi məsələlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 19 mart tarixli 597 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 14 iyun tarixli 2185 nömrəli Fərmanının 2-ci hissəsinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2014-cü il 16 sentyabr tarixli 309 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014, № 9,

maddə 1133 (Cild I); 2024, № 4, maddə 440) ilə təsdiq edilmiş "Tikintisinə icazə tələb edilən tikinti obyektlərinin istismarına icazə üçün müraciətə sifarişçi tərəfindən əlavə edilən tikinti sənədlərinin siyahısı"na aşağıdakı məzmununda 4-cü hissə əlavə edilsin:

"4. Bu Siyahının 1-ci hissəsi, 2.9.2-2.9.4-cü yarımbəndləri və 2.10-cu bəndi "Qeyri-yaşayış təyinatlı bəzi tikinti obyektlərinin istismarına icazə verilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 14 iyun tarixli 2181 nömrəli Fərmanı ilə müəyyən edilmiş tikinti obyektlərinin istismarına icazə verilməsi hallarına şamil edilmir."

2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 10 yanvar tarixli 3 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 1, maddə 61 (Cild I); 2024, № 3, maddə 299) ilə təsdiq edilmiş "Ərazi Tikinti-Planlaşdırma Mərkəzinin göstərdiyi xidmətlərə görə ödənilən xidmət haqqı məbləğləri"nin "Qeydlər"ində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 6-cı hissəyə "tikinti obyektlərinə" sözlərindən sonra "(Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 10-2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla)" sözləri əlavə edilsin;

2.2. aşağıdakı məzmununda 11-ci hissə əlavə edilsin:

"11. "Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 10-2-ci maddəsinə uyğun olaraq tikinti obyektlərinin (çoxmənzilli binalar istisna olmaqla) istismarına icazə verilməsi ilə bağlı sənədlərin kameral şəraitdə təhlili və bununla əlaqədar məlumatların uçotunun təşkili üçün Cədvəlın 5-ci hissəsi ilə müəyyən edilən xidmətlərə görə haqqın məbləği həcmində xidmət haqqı tərtib edilir."

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 344

QƏRAR

Bakı şəhəri, 18 iyul 2024-cü il

"Dövlət səhiyyə sisteminə daxil olan tibb müəssisələrinə tibb işçilərinin işə qəbulu Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında

"Azərbaycan Respublikasında icbari tibbi sığortanın tərtibinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 20 dekabr tarixli 418 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 1 may tarixli 2129 nömrəli

Fərmanının 2-ci hissəsinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. "Dövlət səhiyyə sisteminə daxil olan tibb müəssisələrinə tibb işçilərinin işə qəbulu Qaydası" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Bu Qərar 2025-ci il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Qərarın əlavəsi ilə
www.azerbaijan-news.az
ve
nk.gov.az saytında tanışı ola bilərsiniz.

Bakıda "Azərbaycan Milli Mətbuatı-149" adlı tədbir keçirilib

İyulun 19-da Bakıda "Azərbaycan Milli Mətbuatı-149" adlı tədbir keçirilib.

Əvvəlcə tədbir iştirakçıları Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın Ümummilli Lideri, müasir müstəqil dövlətimizin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsinə ehtiramla yad edib, məzarı önünə əklil və gül dəstələri qoyublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsinə ehtiramla anılıb, məzarı üzünə tər güllər düzülüb.

Sonra Azərbaycan milli mətbuatının banisi, "Əkinçi" qəzetinin naşiri və redaktoru, Azərbaycan milli məfkuresinin əsaslarını yaranarlardan biri olan Həsən bəy Zərdabinin məzarı önünə əklil və tər güllər qoyulub, böyük mütəfəkkirin xatirəsi ehtiramla yad edildi.

Azərbaycan Respublikası Audiovizual Şurasının, Medianın İnkişafı Agentliyinin (MEDIA), Mətbuat Şurasının birgə təşkilatçılığı ilə reallaşan tədbir Dövlət himnimizin səsləndirilməsi, Ulu Öndər Heydər Əliyevin və ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə şəhid olmuş Vətən övladlarının xatirəsinin birdağıqlılıq sükutuyla yad edilməsi ilə başladı.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin Müşahidə Şurasının sədri, Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC) İdarə Heyəti sədrinin müavini Dağbəy İsmayilov bildirdi ki, 149 il bundan əvvəl Azərbaycan dilində "Əkinçi" qəzeti işıq üzü görüb. "Əkinçi" qəzetini ərəşəyə gətirən, onun həm redaktoru, həm də naşiri olan

Həsən bəy Zərdabi böyük bir bünövrə qoyub. Sonrakı 149 ildə Azərbaycan mətbuatı çətinliklərə baxmayaraq, həmin bünövrə üzərində sürətli inkişaf yolu keçib və uğurlar qazanıb. "Azərbaycan mediasının inkişafında Ulu Öndər Heydər Əliyevin çox böyük xidmətləri olub. Ümummilli Lider hakimiyyətinin həm birinci, həm ikinci dövründə daim mediaya diqqət və qayğı göstərmiş. O, həqiqətən jurnalistlərə dost olub, mətbuatın inkişafına öz töhfəsini vermiş.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Vətən müharibəsində qalib gəlmiş, zəfər çalması. Müharibə dövründə Azərbaycan mətbuatı özünə düşən vəzifəni çox layiqincə yerinə yetirərmiş, müharibə həqiqətlərini dünya ictimaiyyətinə çatdırıb, bu işdə böyük uğurlar əldə etmiş. Müharibədən təxminən bir il sonra Prezident İlham Əliyevin və ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə şəhid olmuş Vətən övladlarının xatirəsinin birdağıqlılıq sükutuyla yad edilməsi ilə başladı.

Mətbuat Şurasının sədri Rəşad Məcid deyib ki, 149 il əvvəl Həsən bəy Zərdabinin başladığı yol Azərbaycanın gələcək taleyini böyük təsirlər göstərmiş. Məhz Həsən bəy Zərdabi və "Əkinçi" qə-

zetindən başlayan yol sonra Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasına aparıb çıxardı.

O bildirib ki, sovet dövründə də Azərbaycan jurnalistləri ana dilimizin saflığının qorunub saxlanılmasına böyük rol oynayıblar. Ulu Öndər Heydər Əliyev hələ sovet vaxtında Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrdə jurnalistikaya, söz azadlığına böyük önəm vermiş. Müstəqillik illərində də biz bunun şahidi olmuşuq. Azərbaycanda uzun illərdən bəri mövcud olan senzura 1998-ci ildə Ümummilli Liderin sərəncamı ilə son qoyuldu. Ulu Öndər Heydər Əliyevin başladığı mətbuatə dəstək siyasəti Prezident İlham Əliyevin dövründə də uğurla davam etdirilir. Dövlətimizin başçısı Azərbaycanı müstəqil mətbuatına dəstək məsələsində dəfələrlə fikirlərini bildirmişdir.

Audiovizual Şuranın üzvü Bəxtiyar Qaraçay isə jurnalistlərin dəyişməz dəyərlərindən söz açaraq deyib: "Bu dəyərlər obyektivlik, həqiqətə, fakta sədaqətdir. Vaxt var idi ölkəmizdə cəmi bir televiziya və radio mövcud idi. İndi isə onlarla televiziya, radio və digər mətbuat orqanları var. Audiovizual Şura informasiya daşıyıcılarının bol olduğu bir vaxtda qanunla hüququn imkan verdiyi qədər tənzimləmələr aparılmalıdır".

Tədbirdə çıxış edən Medianın İnkişafı Agentliyinin Müşahidə Şurasının üzvü Vüqar Zifəroğlunun sözlərinə görə, Azərbaycan mətbuatı tarixi həm qürurverici, həm də şəərəfli hadisələrə zəngindir. Bu tarix milli kimliyin formalaşması, maarifçilik hərəkatı və mədəni inkişaf ilə sıx bağlıdır. Bu tarix nəzər salsaq görürük ki, milli mübarizə və milli özünüdərk prosesində olduqca əhəmiyyətli rol oynayan jurnalistikamız hər zaman öz mövqeyi ilə seçilib.

"Bu gün ölkəmizdə media ilə bağlı davamlı və sistemli işin getdiyini şahid olmaqdayıq. Müstəqilliyimizin ilk illərindən Heydər Əliyevin hakimiyyətdə qayıdışı ilə başlayan medianın inkişafı sahəsində əldə edilən uğurlar bu gün onun siyasi kursunun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev tərəfindən daha da sürətli və dinamik hal alıb. 1998-ci ildə senzuranın ləğvi ilə əhəmiyyətli dönüş yaşamış jurnalistikamız "Media haqqında" yeni qanunla daha da inkişaf edir", - deyər V.Zifəroğlu diqqətə çatdırıb.

Tədbirdə, həmçinin Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin Media Təhlil Şöbəsinin müdiri Səbinə Seyidova, agentliyin Media dəstək layihələri və strateji planlaşdırma şöbəsinin müdiri Mehriban Məmmədova, "AzerGold" QSC-nin nümayəndəsi çıxış ediblər.

Daha sonra Medianın İnkişafı Agentliyi tərəfindən "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" mövzusunda təşkil edilmiş müsabiqənin və "MEDİAlab" layihəsi çərçivəsində keçirilmiş Kreativ Media Bakı məzmun müsabiqəsinin nəticələri elan olunub, qaliblər mükafatlandırılıb.

Milli Mətbuat Gününə həsr edilmiş tədbir

Naftalan Şəhər İcra Hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə Azərbaycan Milli Mətbuatının 149 illiyi münasibətilə bir qrup media nümayəndələri ilə görüş keçirilmişdir.

Tədbirin əvvəlində Ulu Öndər Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canından keçən şəhidlərimizin, o cümlədən peşə borcunu yerinə yetirən həyatını itirmiş jurnalistlərin əziz xatirələrini birdağıqlılıq sükutuyla yad edilmişdir.

Şəhər icra hakimiyyətinin başçısı Vüqar Novruzov çıxış edərək respublikamızı

mərkəzi mətbuat orqanlarını təmsil edən jurnalistləri peşə bayramı münasibətilə təbrik etmiş və diqqətə çatdırmışdır ki, 149 il ərzində Azərbaycan Milli Mətbuatı zəngin və mənalı inkişaf yolu keçmişdir. Kütləvi informasiya vasitələri ilə sıx və məhsuldar əlaqələr hər zaman əhəmiyyətli verdiyi qeyd edən icra başçısı vurğulayıb ki, mətbuatın inkişaf etdirilməsi daim dövlətimizin və ölkə rəhbərinin diqqət mərkəzindədir.

Sonra söz jurnalistlərə verilmişdir. Onlar ölkəmizdə kütləvi informasiya vasitələrinin azad və sərbəst fəaliyyət göstər-

məsi üçün bütün zəruri imkanların yaradıldığından, Azərbaycan mətbuatının yüksək dövlət qayğısı ilə əhatə olunduğundan, bu istiqamətdə ardıcıl və məqsədyönlü islahatların həyata keçirilməsindən söhbət açmış və bütün bunlara görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını bildirmişlər.

Tədbirin sonunda Milli Mətbuat Günü münasibətilə mətbuat nümayəndələrinə xatirə hədiyyələri təqdim olunmuşdur.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Medianın İnkişafı Agentliyi və Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Xidməti birgə açıqlama yayıb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və ailə üzvlərinin adından guya vətəndaşların hansısa investisiya proqramına vəsait qoymağa təşviq edilməsi barədə bir sıra saxta sosial şəbəkə hesablarında paylaşılan materialların saxta ("fake") məlumat olduğunu bildiririk.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Medianın İnkişafı Agentliyinin və Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Xidmətinin açıqlamasında bildirilib.

Qeyd olunub ki, Azərbaycanın informasiya agentliklərindən birinin veb-saytının tərtibatını imitasiya edərək hazırlanmış saxta "müşahidə" dezinformasiya mahiyyətindəki daşıyıcı və ölkəmizin informasiya mühitini çirkləndirməyə yönəlməli sistemli dezinformasiya hücumlarının tərkib hissəsidir.

"Cəmiyyəti yalnız rəsmi mənbələrin verdiyi məlumatlara inanmağa, jurnalistləri, ictimai fəalları bu kimi hallara qarşı hər zaman prinsipli qüvvəyə gətirməyə, saxta və yalan məlumat əsaslı kampaniyaların vüsət aldığı bir şəraitdə sayıq olmağa çağırırıq.

Saxta material, habelə onun mənbəyi barədə müvafiq tədbirlərin görülməsi təmin edilməkdədir", - deyər açıqlamada vurğulanıb.

MƏRKƏZİ SEÇKİ KOMİSSİYASINDA

Mərkəzi Seçki Komissiyasının növbəti iclası keçirilib

İyulun 19-da Məzahir Pənahovun sədrliyi ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) növbəti iclası keçirilib.

Mərkəzi Seçki Komissiyası Kətibliyinin Media və kommunikasiya şöbəsinin AZƏRTAC-a bildirdikləri ki, əvvəlcə Komissiyanın iyulun 15-də keçirilmiş iclasının protokolu təsdiq edilib.

Sonra 2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə səsvermənin yeri

və vaxtı barədə seçicilərin məlumatlandırılmasına dair bildirişlərin mətni, forması, sayı və hazırlanma qaydası ilə bağlı məsələ müzakirə olunub.

Diqqətə çatdırılıb ki, bildirişdə seçicinin soyadı, adı və atasının adı ilə yanaşı, özünün və səs verəcəyi seçki məntəqəsinin ünvanı, səsvermənin yeri və vaxtı, səsvermə prosesində istifadə edilən şəxsiyyəti təsdiq edən sənədlərin siyahısı əks olunur, habelə seçicilərin məlumatlandırılması məqsədilə səsvermə

qaydalarının illüstrasiyalı şəkillərlə aydın izahı verilir. Bildirişlə bağlı Komissiya üzvlərinin müzakirəsinin ardınca qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq, səsvermənin yeri və vaxtı barədə seçicilərin məlumatlandırılmasına dair 6 milyon 516 min 567 (altı milyon beş yüz on altı min beş yüz altmış yeddi) bildirişin mətbəə üsulu ilə hazırlanması qərarına alınıb.

İclasda daha sonra qarşıdan gələn seçkilərdə Gələcək Azərbaycan Partiyası, Müsavat Partiyası, Azad

Vətən Partiyası, Vəhdət Partiyası və Ədalət Partiyasının səlahiyyətli nümayəndələrinin qeydə alınması məsələsinə baxılıb. MSK sözügedən siyasi partiyalar tərəfindən təqdim olunan şəxslərin səlahiyyətli nümayəndələr kimi qeydə alınmasına qərar verib.

Media subyektləri nümayəndələrinin də iştirak etdikləri iclasda həmçinin bəzi seçki dairələri dairə seçki komissiyalarının tərkibində dəyişiklik edilib və cari məsələlərə baxılıb.

QƏRAR № 21/95

Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2024-cü il 15 iyul tarixli iclas protokolunun təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci və 28.4-cü maddələrinə uyğun olaraq qərarına alır:

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2024-cü il 15 iyul tarixli iclasının protokolu təsdiq edilsin.

Sədr
Kətib
Kətib

Məzahir Pənahov
Arifə Muxtarova
Mikayıl Rəhimov

19.07.2024

QƏRAR № 21/97

2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə Gələcək Azərbaycan Partiyasının səlahiyyətli nümayəndələrinin və maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələrinin qeydə alınması haqqında Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə Gələcək Azərbaycan Partiyası İdarə Heyətinin 2024-cü il 12 iyul tarixli Qərarı ilə səlahiyyətli nümayəndələr və maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələr təyin edilmiş və həmin şəxslərin qeydə alınması üçün müvafiq sənədlər Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (bundan sonra - Mərkəzi Seçki Komissiyası) təqdim olunmuşdur.

Mərkəzi Seçki Komissiyası bununla əlaqədar Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsində (bundan sonra - Seçki Məcəlləsi) nəzərdə tutulmuş müddətdə və qaydada müvafiq araşdırma aparıb, təqdim edilmiş şəxslərin qeydə alınması üçün əsasların olmasını müəyyən etmişdir.

Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci, 28.4-cü və 52-ci maddələrinə əsasən qərarına alır:

1. 2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə aşağıdakı şəxslər Gələcək Azərbaycan Partiyasının səlahiyyətli nümayəndələri və maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələri kimi qeydə alınmalıdır:

Səlahiyyətli nümayəndələr:

Ağasif Şakir oğlu İbrahimov
Aslan Fazil oğlu Homidli
Murad Baxşeyiş oğlu Bayramov
Sirac Amil oğlu Balakışiyev

Coşğun Rəşad oğlu Altyev
Rahib Vahid oğlu Məhərrəmov
Hüseyn Arif oğlu Qasımov

Maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələr:

Tovuz Vəliəddin qızı Sultanova
Natiq Fazil oğlu İsgəndərov.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr
Kətib
Kətib

Məzahir Pənahov
Arifə Muxtarova
Mikayıl Rəhimov

19.07.2024

QƏRAR № 21/100

2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə Vəhdət Partiyasının səlahiyyətli nümayəndələrinin və maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələrinin qeydə alınması haqqında Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə Vəhdət Partiyası Baş Məclisinin 2024-cü il 9 iyul tarixli Qərarı ilə səlahiyyətli nümayəndələr və maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələr təyin edilmiş və həmin şəxslərin qeydə alınması üçün müvafiq sənədlər Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (bundan sonra - Mərkəzi Seçki Komissiyası) təqdim olunmuşdur.

Mərkəzi Seçki Komissiyası bununla əlaqədar Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsində (bundan sonra - Seçki Məcəlləsi) nəzərdə tutulmuş müddətdə və qaydada müvafiq araşdırma aparıb, təqdim edilmiş şəxslərin qeydə alınması üçün əsasların olmasını müəyyən etmişdir.

Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci,

28.4-cü və 52-ci maddələrinə əsasən qərarına alır:

1. 2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə aşağıdakı şəxslər Vəhdət Partiyasının səlahiyyətli nümayəndələri və maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələri kimi qeydə alınmalıdır:

Səlahiyyətli nümayəndələr:

Rəhilə Xəlil qızı Heydərova
Cavid Hidayət oğlu Məmmədov
Aftandil Vahid oğlu Məmmədov
Seymur Əbülfəz oğlu Bağirov
Mahir Xanış oğlu Bayramov
Mirkərim Seyidhüseyn oğlu Həsənov
Cahangir Fariz oğlu Məhərrəmli
Emin Elşon oğlu Həsənov

Turqut Vəlif oğlu Əfəndi
Fidan Həbib qızı Səmədova

Maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələr:

Rəhilə Xəlil qızı Heydərova
Coşqun Qurban oğlu Kürçaylı
Cəmil Mircəlal oğlu Həsənov
Səma Vəlif qızı Əfəndi
Qəməz Vəzir qızı Həsəneliyeva.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr
Kətib
Kətib

Məzahir Pənahov
Arifə Muxtarova
Mikayıl Rəhimov

19.07.2024

QƏRAR № 21/99

2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə Azad Vətən Partiyasının səlahiyyətli nümayəndəsinin qeydə alınması haqqında Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə Azad Vətən Partiyası Siyasi Şurasının 2024-cü il 15 iyul tarixli Qərarı ilə səlahiyyətli nümayəndə təyin edilmiş və həmin şəxsin qeydə alınması üçün müvafiq sənədlər Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (bundan sonra - Mərkəzi Seçki Komissiyası) təqdim olunmuşdur.

Mərkəzi Seçki Komissiyası bununla əlaqədar Azərbaycan Respublikası Seçki

Məcəlləsində (bundan sonra - Seçki Məcəlləsi) nəzərdə tutulmuş müddətdə və qaydada müvafiq araşdırma aparıb, təqdim edilmiş şəxsin qeydə alınması üçün əsasların olmasını müəyyən etmişdir.

Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci, 28.4-cü və 52-ci maddələrinə əsasən qərarına alır:

1. 2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə Əli-

zamin Zöhrab oğlu Əliyev Azad Vətən Partiyasının səlahiyyətli nümayəndəsi kimi qeydə alınmışdır.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr
Kətib
Kətib

Məzahir Pənahov
Arifə Muxtarova
Mikayıl Rəhimov

19.07.2024

QƏRAR № 21/98

2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə Müsavat Partiyasının səlahiyyətli nümayəndələrinin və maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndəsinin qeydə alınması haqqında Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə Müsavat Partiyası Divanının 2024-cü il 15 iyul tarixli Qərarı ilə səlahiyyətli nümayəndələr və maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndə təyin edilmiş və həmin şəxslərin qeydə alınması üçün müvafiq sənədlər Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (bundan sonra - Mərkəzi Seçki Komissiyası) təqdim olunmuşdur.

Mərkəzi Seçki Komissiyası bununla əlaqədar Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsində (bundan sonra - Seçki Məcəlləsi) nəzərdə tutulmuş müddətdə və qaydada müvafiq araşdırma aparıb, təqdim edilmiş şəxslərin qeydə alınması üçün əsasların olmasını müəyyən etmişdir.

Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci, 28.4-cü və 52-ci maddələrinə əsasən qərarına alır:

1. 2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə aşağıdakı şəxslər Müsavat Partiyasının səlahiyyətli nümayəndələri və maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndəsi kimi qeydə alınmalıdır:

Səbir Rza oğlu Məmmədov
Osman Əlişirin oğlu Kazımov

Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci, 28.4-cü və 52-ci maddələrinə əsasən qərarına alır:

1. 2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə aşağıdakı şəxslər Müsavat Partiyasının səlahiyyətli nümayəndələri və maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndəsi kimi qeydə alınmalıdır:

Səlahiyyətli nümayəndələr:

Səbir Rza oğlu Məmmədov
Osman Əlişirin oğlu Kazımov

Maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndə

Seymur Sabir oğlu Məmmədov.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr
Kətib
Kətib

Məzahir Pənahov
Arifə Muxtarova
Mikayıl Rəhimov

19.07.2024

QƏRAR № 21/96

2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə səsvermənin yeri və vaxtı barədə seçicilərin məlumatlandırılmasına dair bildirişlərin forması, sayı və hazırlanması qaydası haqqında Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (bundan sonra - Seçki Məcəlləsi) 104.1-ci maddəsinə əsasən məntəqə seçki komissiyaları səsvermənin yeri və vaxtı haqqında seçiciləri xəbərdar etməlidirlər.

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2013-cü il 5 iyul tarixli 5/28 sayılı Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında keçirilən seçkilərdə (referendumda) səsvermənin yeri və vaxtı barədə bildirişlərin seçicilərə paylanması (çatdırılması) Qaydaları"nın 2.1-ci bəndinə uyğun olaraq bildirişin forması, sayı və hazırlanmasına dair tələblər Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı ilə səsvermə gününə ən azı 40 gün qalmış təsdiq edilmiş, müəyyən olunmuş formada və sayda poliqrafiya müəssisəsində hazırlanmalıdır.

Göstərilənlərlə əlaqədar olaraq seçicinin soyadı, adı, atasının adı ilə yanaşı, özünün və səs verəcəyi seçki məntəqəsinin ünvanı haqqında, səsvermənin yeri, səsvermə prosesində istifadə edilən şəxsiyyəti təsdiq edən sənədlərin siyahısı, səsvermə qaydaları və s. bu kimi məlumatları da özündə əks etdirən bildirişin forması respublika üzrə daimi seçici siyahılarına daxil edilmiş seçicilərin sayı nəzərə alınaraq, həmin saydan təqribən 3% artıq olmaqla mətbəə üsulu ilə hazırlanmalıdır.

Mərkəzi Seçki Komissiyası yuxarıda qeyd edilənləri əsas götürərək, Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 25.2.6-cı, 25.2.11-ci, 28.2-ci, 28.4-cü və 104.1-ci maddələrinə əsasən qərarına alır:

1. 2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə səsvermənin yeri və vaxtı barədə seçicilərin məlumatlandırılmasına dair bildirişlərin sayı 6 516 567 (altı milyon beş yüz on altı min beş yüz altmış yeddi) ədəd müəyyən edilərək mətbəə üsulu ilə hazırlansın.

2. Səsvermənin yeri və vaxtı barədə seçicilərin məlumatlandırılmasına dair bildirişlərin sayı 6 516 567 (altı milyon beş yüz on altı min beş yüz altmış yeddi) ədəd müəyyən edilərək mətbəə üsulu ilə hazırlansın.

3. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr
Kətib
Kətib

Məzahir Pənahov
Arifə Muxtarova
Mikayıl Rəhimov

19.07.2024

QƏRAR № 21/101

2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə Ədalət Partiyasının səlahiyyətli nümayəndələrinin və maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələrinin qeydə alınması haqqında Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə Ədalət Partiyası Ali Məclisinin 2024-cü il 17 iyul tarixli Qərarı ilə səlahiyyətli nümayəndələr və maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələr təyin edilmiş və həmin şəxslərin qeydə alınması üçün müvafiq sənədlər Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (bundan sonra - Mərkəzi Seçki Komissiyası) təqdim olunmuşdur.

Mərkəzi Seçki Komissiyası bununla əlaqədar Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsində (bundan sonra - Seçki Məcəlləsi) nəzərdə tutulmuş müddətdə və qaydada müvafiq araşdırma aparıb, təqdim edilmiş şəxslərin qeydə alınması üçün əsasların olmasını müəyyən etmişdir.

Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci, 28.4-cü və 30-cu maddələrinə uyğun olaraq qərarına alır:

Meydan Əli oğlu Babayev
Rasim Mustafakamal oğlu Rəsulov

Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci, 28.4-cü və 52-ci maddələrinə əsasən qərarına alır:

1. 2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənəkar seçkilərdə aşağıdakı şəxslər Ədalət Partiyasının səlahiyyətli nümayəndələri və maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələri kimi qeydə alınmalıdır:

Maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələr:

Əliheydər İlham oğlu Babazadə
Rəşid Məmmədağa oğlu Əliyev.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr
Kətib
Kətib

Məzahir Pənahov
Arifə Muxtarova
Mikayıl Rəhimov

19.07.2024

QƏRAR № 21/102

Bəzi dairə seçki komissiyalarının tərkibində dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci, 28.4-cü və 30-cu maddələrinə uyğun olaraq qərarına alır:

Rüstəm Qafar oğlu Məmmədov 8 sayılı Binqədi birinci, İbrahim Asif oğlu Həsənov 72 sayılı Cəlilabad kənd seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının həlledici səs hüquqlu üzvü təyin edilsinlər.

Sədr
Kətib
Kətib

Məzahir Pənahov
Arifə Muxtarova
Mikayıl Rəhimov

19.07.2024

Azərbaycanın xarici siyasətinin uğurları

Avropanın Azərbaycana ehtiyacı artır

İlham Əliyev Böyük Britaniyadan enerji siyasətinin yeni hədəflərini açıqladı

İyulun 18-də Böyük Britaniyada Qərbi ölkələri arasında siyasi əlaqələndirmə platforması hesab edilən "Avropa Siyasi Birliyi"nin 4-cü Zirvə toplantısı keçirildi. 45 dövlət və hökumət başçısının iştirak etdiyi budəfəki toplantıya ilk dəfə NATO, ATƏT və Avropa Şurasının nümayəndələri də dəvət olunmuşdu. Əsas mövzular arasında qeyri-qanuni miqrasiya ilə mübarizə, təhlükəsizlik sahəsində Avropa ilə daha sıx əməkdaşlıq məsələləri var idi. Birgünlük iclasda açılış və yekun plenar iclas, onların arasında isə müxtəlif mövzularda - miqrasiya, enerji, demokratiyanın müdafiəsi və təmini ilə bağlı üç "dəyirmi masa" keçirilib.

Böyük Britaniya Kralı III Çarlz da zirvə toplantısının keçirildiyi Blenheim sarayına gəlib və onun adından liderlər üçün ziyafət verilib.

Dünyanın nüfuzlu ölkələrinin rəhbərlərinin qatıldığı zirvə toplantısında Birləşmiş Krallığın Baş naziri Kir Starmerin dəvəti ilə Prezident İlham Əliyev də iştirak edib. Əlbəttə ki, bu, beynəlxalq miqyasda Azərbaycanın yüksələn mövqeyinin və bilavasitə İlham Əliyevin dünya liderləri arasında böyük söz sahibi olmasının göstəricisidir. Bu həm də onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan Avropanın tək enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynamır, eyni zamanda qitənin və Aİ-nin gələcəyi ilə bağlı müzakirələrdə də rəyinə, mövqeyinə önəm verilən ölkə kimi çıxış edir. Bu isə son illərdə, xüsusilə Vətən müharibəsindən sonra İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın artan nüfuzu, verdiyi sözə əməl etməsi, etibarlı tərəfdaş, regionda söz sahibi olması ilə bir-birə bağlıdır. Bu gün elə bir beynəlxalq və mötəbər toplantı yoxdur ki, Azərbaycan Prezidenti həmin tədbirlərdə iştirak etməsin, müasir dövrün çağırışları, mövcud problemlərin həlli yolları barədə fikirləri öyrənilməsin.

Avropanın üzlaşdığı problemlərin müzakirə edildiyi platforma

2022-ci ildə yaradılan bu hökumətlərarası təşkilata həm Avropa İttifaqı ölkələri, həm də Aİ-nin üzvü olmayan digər dövlətlər daxildir. Birliyin məqsədi ümumi maraq doğuran məsələlərin həlli üçün siyasi dialoqu və əməkdaşlığı inkişaf etdirmək, Avropa qitəsinin təhlükəsizliyini, sabitliyini və rifahını gücləndirməkdir.

Avropa Siyasi Birliyinin ilk zirvə toplantısı 2022-ci ilin oktyabrında Çexiyanın paytaxtı Praqada keçirilib. 44 ölkənin dövlət və hökumət başçıının iştirak etdiyi sammit Avropa ölkələrinin liderlərini bərabərliyə və birlik ruhunda bir araya gətirib. Toplantı ərzində liderlər müxtəlif fikir mübadilələri zamanı sülh və təhlükəsizlik, iqtisadi vəziyyət, enerji və iqlim, miqrasiya və hərəkətilik məsələlərini müzakirə ediblər.

2023-cü il iyunun 1-də isə Moldovanın paytaxtı Kişineuda "Avropa Siyasi Birliyi" 2-ci Zirvə toplantısının açılış mərasimi keçirilib. Zirvə toplantısında ümumilikdə 50-yə yaxın ölkədən dövlət və hökumət başçıları iştirak ediblər. Sammitdə liderlər sülh və təhlükəsizliyin təmin edilməsi, enerji təhlükəsizliyinin və Avropada ölkələrarası əlaqələrin gücləndirilməsi mövzularında müzakirələr aparıblar.

Həmin il oktyabr ayının 5-də isə İspaniyanın Qranada şəhərində "Avropa Siyasi Birliyi" 3-cü Zirvə toplantısı keçirilib. 51 ölkənin iştirakı ilə reallaşan sammitdə Avropanın gələcəyi müzakirə edilmişdir.

Avropa İttifaqı bildirir ki, "Avropa Siyasi Birliyi" genişlənmə prosesini əvəzləmək və ya ləngitmək niyyəti daşmır, eyni zamanda orada yer alan ölkələrin nə vaxtsa mütəlak Aİ-nin üzvü olacağı anlamına gəlir. Bu platforma Avropanın üzlaşdığı əsas çağırışların, habelə Avropa ölkələri arasında regional və ikitərəfli məsələlərin müzakirəsi məqsədilə dövlət və hökumət başçıları üçün qeyri-rəsmi və sərbəst mühit yaratmaq məqsədi daşıyır. Qərbi Balkan ölkələri, "Şərqi Tərəfdaşlığı" ölkələri və Aİ ilə yaxın münasibətləri olan digər Avropa ölkələri də birliyin iştirakçısı ola bilərlər.

Onu da vurğulamaq yerinə düşər ki, "Avropa Siyasi Birliyi"nin Zirvə toplantıları çərçivəsində Azərbaycan və Ermənistan liderləri arasında sülh danışıqları çərçivəsində görüşlər keçirilib. Bu görüşlərdə Nikol Paşinyan bir daha Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıdığını bəyan edərək sülhə hazır olduğunu söyləmişdir, hətə də Ermənistan sənədə imza atmaqdan boyun qaçırır.

Azərbaycanın Avropaya qaz ixracı 25 milyard kubmetrə çatacaq

Prezident İlham Əliyevin Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının Baş naziri Kir Starmerin dəvəti ilə "Avropa Siyasi Birliyi" 4-cü

Zirvə toplantısında iştirak etmək üçün İngiltərəyə işgüzar səfəri isə ilk növbədə ölkəmiz arasında əməkdaşlıq imkanlarının genişləndirilməsi və əlaqələrimizin daha da dərinləşdirilməsi baxımından mühüm töhfə oldu.

Zirvə toplantısı çərçivəsində İlham Əliyevin dövlət və hökumət başçıları ilə görüşləri də baş tutdu. Diqqətçəkən məqam isə odur ki, görüşlər qarşı tərəflərin istəkləri əsasında gerçəkləşdi. Bu da onu göstərir ki, dünyada etibarlı, güvənli və vacib tərəfdaş statusunu qazanan, növbəti və faydalı layihələr icra edən ölkəmizlə əlaqələr qurmaq, mövcud əməkdaşlığı daha da genişləndirmək istəyən dövlətlərin sayı durmadan artır.

Sammit çərçivəsində "Enerji və bağlılıq" mövzusunda keçirilən "dəyirmi masa"da çıxış edən İlham Əliyev Azərbaycanın enerji potensialı və qarşıdakı hədəfləri açıqladı. Dövlət başçısı bildirdi ki, enerji sahəsində Bakıda müəyyən edilən strateji tərəfdaşlıq Azərbaycanın Avropaya qaz təchizatının 2027-ci ilin sonuna qədər ikiqat artırılmasını nəzərdə tutur: "Biz bu hədəfə doğru irəliləyirik. 2021-ci ildə Avropa qitəsinə bizim qaz təchizatımız ildə 8 milyard kubmetr təşkil edirdisə, bu il bu göstərici 13 milyard kubmetrə yaxın olacaq. 2021-ci ildə ümumi ixrac 18 milyard kubmetr təşkil edirdisə, bu il bu göstərici 25 milyard kubmetr olacaq. İxracın yarısından çoxu Avropaya gedir".

Bu gün Azərbaycanın töbii qazını səkkiz ölkə alır, onlardan beşi - Bolqarıstan, Yunanıstan, İtaliya, Macarıstan və Rumıniya Avropa İttifaqının üzvüdür. İkisi ittifığa daxil olmaq üçün namizəd ölkədir - Gürcüstan və Serbiya, eləcə də Türkiyə.

Prezident diqqətə çatdırıb ki, Sloveniya-Azərbaycan qaz əməkdaşlığı istiqamətində mühüm hadisə baş verib. Azərbaycan bir neçə aya Sloveniya bazarına da daxil ola biləcək. Bununla yanaşı, Avropa interkonnektor layihələri icra olunduqca Azərbaycan qazının daha çox Avropa ölkəsinə ixrac edilməsi üçün əlavə imkanlar olacaq.

Dövlət başçısı çıxışında bir daha xatırladı ki, Avropa Komissiyası Azərbaycanın enerji üzrə etibarlı tərəfdaş olduğunu vurğulayıb. İlham Əliyev, həmçinin digər enerji layihələri barədə məlumat verərək Azərbaycanın etibarlı

enerji təchizatçısı olduğunu bir daha bəyan edib.

Qətiyyətli və ədalətli mövqe

Bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, bu gün Avropa Azərbaycanı ən etibarlı tərəfdaş hesab edir. İlham Əliyevin mötəbər sammitlərdə, konfranslarda çıxışı irəli sürdüyü təkliflər, təşəbbüslər bir daha göstərir ki, Azərbaycan Prezidenti tək regional məsələlərdə deyil, global proseslər zamanı da qətiyyətli və ədalətli mövqeyə nümayiş etdirir. Beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən də dərk olunur ki, Azərbaycan Prezidentinin fikirləri, irəli sürdüyü təşəbbüslər, verdiyi tövsiyələr global miqyasda beynəlxalq həmrəyliyin və əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi istiqamətində önəmli nümunədir.

Ölkəmiz iqtisadi inkişafı, siyasi qüdrəti, beynəlxalq mövqeyi, global layihələrdə iştirakı ilə daha da güclənir. İlham Əliyevin mükəmməl xarici siyasət kursu birbaşa dövlətimizin inkişafına, ərazi bütövlüyümüzün təminatına, suverenliyimizin güclənməsinə, geopolitik mövqeyimizin yüksəlməsinə xidmət edir.

Əgər diqqət etsək görərik ki, təkəbir ay ərzində İlham Əliyev bir neçə nüfuzlu konfranslara dəvət alıb və həmin mərasimlərdə çıxış edərək dost və tərəfdaş ölkələrə çağırışlar edib. Astana şəhərində keçirilən Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının sammitində çıxışı, Çinlə imzalanan strateji tərəfdaşlıq sazişi, Astanada Rusiya Prezidenti ilə görüş, Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan formatında əməkdaşlıq, münasibətlərin güclənməsi və yeni imkanların yaranması, Mərkəzi Asiya ölkələri ilə əlaqələrin daha da dərinləşməsi, Prezidentin Pakistan səfəri, dost və qardaş ölkələr arasında yeni müqavilələrin imzalanması İlham Əliyevin xarici siyasətinin tənənsəsidir.

Bir sözlə, İlham Əliyevin yalnız bu ay üçün gündəliyinə nəzər yetirmək kifayət edir ki, onun xarici siyasətdə ardıcılıq və bütövlük nümayiş etdirdiyinin əyani şahidi olasan. Bütün bunlar bir daha onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan artıq sözün əslində, təklifləri təqdir edilən və beynəlxalq birliyin fəal üzvü olan dövlətlərdən birinə çevrilib.

İlham Əliyev isə tam müstəqil siyasəti, dorin və uğurlu diplomatiyası və şəxsi keyfiyyətləri ilə həm öz mövqeyini, həm də Azərbaycanın imicini daha da gücləndirir.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Azərbaycan ŞƏT-dəki statusunun dəyişdirilməsi üçün müraciət edib

Bu, hər iki tərəfin maraqlarına cavab verir

Bəşəriyyətin indiki durumunda beynəlxalq təşkilatların üzünə çox böyük vəzifələr düşür. Bunu dünyada sürətlə dəyişməkdə olan geosiyasi şəraitdən doğan sülh və sabitliyin möhkəmləndirilməsi, iqtisadi inkişafın dəstəklənməsi, ictimai-siyasi tarazlığın qorunması və təhlükəsizliyin təmin edilməsi tələb edir.

Bu mənada Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı (ŞƏT) son zamanlar beynəlxalq arenada nüfuzu artan, həm təhlükəsizlik, həm də iqtisadi inkişaf sahələrində mühüm rol oynamağa başlayan qurum kimi daha çox diqqət çəkir.

Məlumat üçün bildirik ki, həm ərazisinə, həm də əhalisinə görə dünyanın ən böyük ölkələrindən bir neçəsinin üzvü olduğu Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı 2001-ci ildə Qazaxıstan, Çin, Qırğızıstan, Rusiya, Özbəkistan və Tacikistan tərəfindən Şanxayda təsis olunub.

Hazırda ŞƏT-də dialoq tərəfdaşı statusuna sahib olan ölkəmiz müşahidəçi, daha sonra isə tamhüquqlu üzv olmaqda maraqlıdır. Bu günlərdə Azərbaycan mötəbər qurumda müşahidəçi statusu almaq niyyətini reallaşdırmaq üçün ŞƏT-ə müraciət edib. Bu barədə İranın ŞƏT Katibliyində milli koordinasiya Mehرداد Kiayei deyib: "Bir neçə ölkə, o cümlədən Kamboca, Şri-Lanka, Ermənistan, Banqladeş, Azərbaycan və digər ölkələr təşkilata üzv olmaq üçün müraciət ediblər. Bu ölkələr (Banqladeşdən başqa - red.) statuslarını dialoq üzrə tərəfdaşdan müşahidəçi statusuna dəyişmək istəyirlər. Prinsipcə, bu məsələyə baxmağa və müvafiq müraciət edənələr və təşkilata üzv dövlətlərlə razılaşaraq müəyyən nəticəyə gəlməyə hazırıq". Onun sözlərinə görə, əvvəlcə onlar müşahidəçi olmalıdırlar və yalnız bundan sonra tam iştirakçı ola bilərlər: "Banqladeş dialoq üzrə tərəfdaşlardan biri deyil, lakin müşahidəçi statusuna gedən yolda bu mərhələdən yer keçməkdir. Bunun üçün təşkilatın bütün üzvlərinin razılığı lazımdır".

Hələ 2016-cı ildə Azərbaycan ilə ŞƏT arasında əməkdaşlıq sahələrini əks etdirən memorandum imzalanıb. Ölkəmizlə əməkdaşlıq ŞƏT-in özü üçün də cəlbədidir. Xüsusən Azərbaycanın Avrasiya məkanında əsas tranzit məkanına çevrilməsi, "Şimal-Cənub", "Şərqi-Qərbi" dəhlizlərinin qovşağında yerləşməsi, eləcə də malik olduğu neqliyyat infrastrukturunu ölkəmizin ŞƏT üçün əhəmiyyətini daha da artırır. Bu baxımdan, Zəngəzur dəhlizinin açılması ŞƏT üçün də neqliyyat-logistika sferasında əlavə üstünlüklər yaradacaq. Prezident İlham Əliyev ŞƏT-in 2022-ci ildə Somerqənddə keçirilmiş sammitində çıxışı zamanı bu dəhlizlə bağlı demişdi: "Zəngəzur dəhlizinin açılması region ölkələrinin neqliyyat imkanlarını daha da artıracaq və bu marşrut üzərində yerləşən bütün ölkələr üçün faydalı olacaq". ŞƏT-in daha geniş inkişaf etməsi üçün gözəl perspektivləri var. Bunlar neqliyyat, enerji, orzaq

ya əhalisinin yarısı yaşayır. Bu qurum dünyada güc mərkəzlərinin təsir dairəsindən kənar qalması bacarıb. Müstəqil siyasət, dünyanın çoxqütblülüyünün tanınması və üzv dövlətlərin hegemonluq iddialarından uzaq durması ŞƏT-in üstünlüyüdür.

Hazırda ŞƏT-də dialoq tərəfdaşı statusuna sahib olan ölkəmiz müşahidəçi, daha sonra isə tamhüquqlu üzv olmaqda maraqlıdır. Bu günlərdə Azərbaycan mötəbər qurumda müşahidəçi statusu almaq niyyətini reallaşdırmaq üçün ŞƏT-ə müraciət edib. Bu barədə İranın ŞƏT Katibliyində milli koordinasiya Mehرداد Kiayei deyib: "Bir neçə ölkə, o cümlədən Kamboca, Şri-Lanka, Ermənistan, Banqladeş, Azərbaycan və digər ölkələr təşkilata üzv olmaq üçün müraciət ediblər. Bu ölkələr (Banqladeşdən başqa - red.) statuslarını dialoq üzrə tərəfdaşdan müşahidəçi statusuna dəyişmək istəyirlər. Prinsipcə, bu məsələyə baxmağa və müvafiq müraciət edənələr və təşkilata üzv dövlətlərlə razılaşaraq müəyyən nəticəyə gəlməyə hazırıq". Onun sözlərinə görə, əvvəlcə onlar müşahidəçi olmalıdırlar və yalnız bundan sonra tam iştirakçı ola bilərlər: "Banqladeş dialoq üzrə tərəfdaşlardan biri deyil, lakin müşahidəçi statusuna gedən yolda bu mərhələdən yer keçməkdir. Bunun üçün təşkilatın bütün üzvlərinin razılığı lazımdır".

Hələ 2016-cı ildə Azərbaycan ilə ŞƏT arasında əməkdaşlıq sahələrini əks etdirən memorandum imzalanıb. Ölkəmizlə əməkdaşlıq ŞƏT-in özü üçün də cəlbədidir. Xüsusən Azərbaycanın Avrasiya məkanında əsas tranzit məkanına çevrilməsi, "Şimal-Cənub", "Şərqi-Qərbi" dəhlizlərinin qovşağında yerləşməsi, eləcə də malik olduğu neqliyyat infrastrukturunu ölkəmizin ŞƏT üçün əhəmiyyətini daha da artırır. Bu baxımdan, Zəngəzur dəhlizinin açılması ŞƏT üçün də neqliyyat-logistika sferasında əlavə üstünlüklər yaradacaq. Prezident İlham Əliyev ŞƏT-in 2022-ci ildə Somerqənddə keçirilmiş sammitində çıxışı zamanı bu dəhlizlə bağlı demişdi: "Zəngəzur dəhlizinin açılması region ölkələrinin neqliyyat imkanlarını daha da artıracaq və bu marşrut üzərində yerləşən bütün ölkələr üçün faydalı olacaq". ŞƏT-in daha geniş inkişaf etməsi üçün gözəl perspektivləri var. Bunlar neqliyyat, enerji, orzaq

ya əhalisinin yarısı yaşayır. Bu qurum dünyada güc mərkəzlərinin təsir dairəsindən kənar qalması bacarıb. Müstəqil siyasət, dünyanın çoxqütblülüyünün tanınması və üzv dövlətlərin hegemonluq iddialarından uzaq durması ŞƏT-in üstünlüyüdür.

Hələ 2016-cı ildə Azərbaycan ilə ŞƏT arasında əməkdaşlıq sahələrini əks etdirən memorandum imzalanıb. Ölkəmizlə əməkdaşlıq ŞƏT-in özü üçün də cəlbədidir. Xüsusən Azərbaycanın Avrasiya məkanında əsas tranzit məkanına çevrilməsi, "Şimal-Cənub", "Şərqi-Qərbi" dəhlizlərinin qovşağında yerləşməsi, eləcə də malik olduğu neqliyyat infrastrukturunu ölkəmizin ŞƏT üçün əhəmiyyətini daha da artırır. Bu baxımdan, Zəngəzur dəhlizinin açılması ŞƏT üçün də neqliyyat-logistika sferasında əlavə üstünlüklər yaradacaq. Prezident İlham Əliyev ŞƏT-in 2022-ci ildə Somerqənddə keçirilmiş sammitində çıxışı zamanı bu dəhlizlə bağlı demişdi: "Zəngəzur dəhlizinin açılması region ölkələrinin neqliyyat imkanlarını daha da artıracaq və bu marşrut üzərində yerləşən bütün ölkələr üçün faydalı olacaq". ŞƏT-in daha geniş inkişaf etməsi üçün gözəl perspektivləri var. Bunlar neqliyyat, enerji, orzaq

və ekoloji təhlükəsizlik, innovasiya, rəqəmsal transformasiya və "yaşıl iqtisadiyyat"dır.

Prezident İlham Əliyevin uzaqgörən siyasəti nəticəsində sürətlə inkişaf edərək regionda ən nüfuzlu dövlətə çevrilən Azərbaycanın ŞƏT-də müşahidəçi statusu alması bu nüfuzlu qurum üçün də böyük önəm daşıyacaqdır. Təbii ki, bunun da əsasında bir sıra mühüm amillər dayanmaqdadır. Bunlardan ən birincisi odur ki, Azərbaycan gənc müstəqil dövlət olması baxmayaraq, özünü dünyada mötəbər beynəlxalq qurumlara uğurla rəhbərlik edən ölkə, global soviyyəli məsələlərin müzakirə olunduğu mühüm platforma kimi sübut edib. 2011-ci ildə dünyanın 155 dövlətinin dəstəyini alaraq BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü seçilən Azərbaycan BMT-dən sonra dünyada ən böyük təşkilat olan Qoşulmama Hərəkatına uğurlu sədrliyi, ölkəmizin bu il COP29 kimi ən nüfuzlu tədbirə evsahibliyi etməsi Azərbaycan Prezidentinin dünyada böyük hörmət və nüfuz sahibi olmasının göstəricisidir. Dövlət başçısının iyulun 4-də Astana sammitindəki çıxışı zamanı söylədiyi fikirlər Azərbaycan dövlətinin iqtisadi gücündən xəbər verir: "Təxminən 200 ölkənin yekdil dəstəyi ilə Azərbaycan bu il COP29-a evsahibliyi edəcək. Biz Bakıda keçiriləcək COP29 çərçivəsində inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan ölkələr arasında körpü yaratmaq üçün səylərimizi əsirgəməyəcəyik və inkişaf etməkdə olan ölkələrin legitim maraqlarını nəzərə alacaq razılaşmanın əldə edilməsində çalışacağıq. Azərbaycanın prioritetləri sırasında həm də iqlim dəyişikliyinə mənfəti təsiri səbəbindən ekzistensial təhlükə ilə üzləşən inkişaf etməkdə olan kiçik ada dövlətlərinə dəstək yer alır. Azərbaycan inkişaf etməkdə olan kiçik ada dövlətləri üçün xüsusi texniki yardım fondunun yaradılması təşəbbüsü ilə çıxış edib. Biz dünyada ən böyük beynəlxalq tədbir olan COP29-un keçirilməsinə hazırlıq istiqamətində ŞƏT ilə işi davam etdirəcəyik. Mən artıq ŞƏT-ə üzv dövlətlərin liderlərinə rəsmi dəvət məktublarını ünvanlamışam və homkarlarımı noyabrda Bakıda görüşməyə dəvət edirəm".

Göründüyü kimi, ŞƏT-lə əməkdaşlığın genişləndirilməsi Azərbaycanın maraqlarına tam cavab verir. Bu, ölkəmizin beynəlxalq əlaqələrində yeni səhifə açmaqla yanaşı, onun siyasi, iqtisadi və digər mühüm parametrlər baxımından daha da güclənməsi deməkdir.

Züleyxa ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

COP29 tərəfdaşlıq proqramı təqdim edilib

COP29 Azərbaycan Əməliyyat Şirkəti bu il noyabrın 11-22-də Bakıda keçiriləcək COP29 konfransı çərçivəsində yerli kiçik və orta biznesin təmsil olunması üçün unikal tərəfdaşlıq proqramını elan edib. Proqram çərçivəsində təklif olunan fürsət və imkanlar iyulun 19-da Əməliyyat Şirkətinin və COP29-un İqlim üzrə yüksək səviyyəli çempionu Nigar Arpadarainin kiçik və orta biznes nümayəndələri ilə keçirilən görüşündə açıqlanıb.

Əməliyyat Şirkətinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, tərəfdaşlıq proqramının əsas hədəfləri yerli sahibkarlar arasında ekoloji cəhətdən təmiz və dayanıqlı istehsal üsullarının tətbiqini təşviq etmək, ətraf mühit və iqlim dəyişmələri mövzusunda maarifləndirmə işlərini aparmaqdır. Tərəfdaşlıq proqramı milli brendlərin məhsullarını beynəlxalq auditoriya qarşısında tanımaq məqsədilə yerli KOB məhsullarını dünya əhəmiyyətli COP29 konfransı çərçivəsində sərgiləmək və ölkə iqtisadiyyatının inkişafında KOB payını dəstəkləməyə xidmət edir. COP29

çərçivəsində yerli məhsulların sərgilənməsi, eyni zamanda misilsiz ənənəvi Azərbaycan naxış və motivlərinin, milli ənənə və mədəni dəyərlərimizin beynəlxalq səviyyədə təbliğinə bir töhfədir. Görüşdə çıxış edən N.Arpadarai İqlim üzrə yüksək səviyyəli çempion olaraq prioritet fəaliyyət istiqamətlərindən birinin KOB subyektlərinin yaşıl biznesə keçidinin dəstəklənməsi olduğunu qeyd edib. O, yerli sahibkarlara müraciət edərək KOB ilə birgə fəaliyyətin gücləndirilməsinin əhəmiyyətindən danışdı. Tədbirdə yerli biznes subyektlərinin nümayəndələrinə proqrama müraciət

şərtləri və qaydaları, məhsulların keyfiyyətinə dair tələblər, COP29-un "Yaşıl" və "Mavi" zonalarda sahibkarlar üçün yaradılacaq şərait, məhsulların brendinq və qablaşdırılmasına dair ətraflı məlumat verilib.

Görüşün yekununda sahibkarları maraqlandıran mövzu və suallar ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Qeyd edək ki, COP29-la tərəfdaşlıq imkanlarından yararlanmaq niyyətində olan kiçik və orta biznes nümayəndələri müraciətlərini iyulun 31-dək mercandising@cop29.az elektron poçt ünvanına göndərə bilərlər.

COP29 Akademiyasının rəsmi açılış mərasimi keçirilib

Ekoloji maarifləndirmə və iqlim dəyişmələri ilə mübarizədə gənclərin fəal iştirakının təmin edilməsi, bu sahədə aktiv təcrübənin qazanılması, həmçinin ölkədə irimiqyaslı və qlobal əhəmiyyətli tədbirlərin təşkili sahəsində peşkar gənclərin yetişdirilməsi məqsədilə təsis olunan COP29 Akademiyasının açılış mərasimi keçirilib.

COP29 Azərbaycan Əməliyyat Şirkətinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, mərasimdə test və müsabiqələr nəticəsində 360 namizəd arasından COP29 Akademiyasına qəbul olunan 29 gəncin adı açıqlanıb.

Tədbirdə COP29-un müəyyən edilmiş Prezidenti Muxtar Babayev, COP29 Azərbaycan Əməliyyat Şirkətinin İdarə Heyətinin sədri və Əməliyyatlar üzrə baş icraçı Normin Çarçalova iştirak ediblər. Muxtar Babayev çıxış edərək akademiya qəbul olunmuş gənclərə təbriklərini çatdırıb, iqlim dəyişmələri ilə mübarizə sahəsində bundan sonrakı fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb. Bildirib ki, iqlim dəyişmələri ilə mübarizədə müasir texnologiya və innovasiyaların tətbiqi əhəmiyyətli rol oynayacaq. Tədbirdə COP29-un müəyyən edilmiş Prezidenti Muxtar Babayev, COP29 Azərbaycan Əməliyyat Şirkətinin İdarə Heyətinin sədri və Əməliyyatlar üzrə baş icraçı Normin Çarçalova iştirak ediblər.

Muxtar Babayev çıxış edərək akademiya qəbul olunmuş gənclərə təbriklərini çatdırıb, iqlim dəyişmələri ilə mübarizə sahəsində bundan sonrakı fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb. Bildirib ki, iqlim dəyişmələri ilə mübarizədə müasir texnologiya və innovasiyaların tətbiqi əhəmiyyətli rol oynayacaq. Tədbirdə COP29-un müəyyən edilmiş Prezidenti Muxtar Babayev, COP29 Azərbaycan Əməliyyat Şirkətinin İdarə Heyətinin sədri və Əməliyyatlar üzrə baş icraçı Normin Çarçalova iştirak ediblər.

COP29 Akademiyasının seçimi mərhələsi və tədris proqramı barədə ətraflı məlumat verən Normin Çarçalova vurğulayıb ki, akademiya tədris prosesi sentyabr ayının əvvəlinə qədər davam edəcək və müxtəlif modulardan ibarət akademiyanın tədris proqramı çərçivəsində iştirakçılara mentorluq, davamlı peşkar inkişaf üçün imkanlar təklif edilməklə onların layihələrin

idarəedilməsi, peşkar davranış kodeksi və s. kimi yumşaq bacarıqlara və dayanıqlılıq sahəsində biliklərə yiyələnməsinə şərait yaradılacaq. Qeyd edək ki, COP29 Akademiyasının xüsusi fərqlənən iştirakçıları Əməliyyat Şirkətində müxtəlif funksiyalar üzrə işlə təmin edilərək COP29 tədbirinin təşkilinə işçi heyətinin üzvü qismində töhfə verməyə cəlb olunacaqlar.

Dördüncü "Yüksəliş" müsabiqəsinin final mərhələsinə start verilib

İyulun 19-da Bakı Ekspo Mərkəzində dördüncü "Yüksəliş" müsabiqəsinin final mərhələsinin rəsmi açılış mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə gənclər və idman nazirinin müavini, işçi qrupunun rəhbəri Fərhad Hacıyev "Yüksəliş" müsabiqəsinin məqsədindən danışdı, müsabiqənin yarandığı gündən bu günə qədər hesab təqdimatı ilə çıxış edib. O bildirib ki, bu ilki müsabiqədə iştirak edənlərin sayı əvvəlki illərlə müqayisədə əhəmiyyətli dərəcədə artıb. Müsabiqəyə qatılan namizədlərin əksəriyyəti yeni nəsil idarəçiləridir ki, bu da ölkənin

insan kapitalının inkişafı üçün mühüm göstəricidir. Daha sonra "Yüksəliş" müsabiqəsinin Təşkilat Komitəsinin üzvləri - iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbrayilov, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev, gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova, Qarabağ Universitetinin rektoru Şahin Bayramov, Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin icraçı direktoru Aygün Əliyeva çıxış ediblər.

Mentorlar dördüncü dəfə keçirilən "Yüksəliş" müsabiqəsinin əhəmiyyətindən və potensiallı kadrlar üçün yaratdığı imkanlardan danışdılar. Bu müsabiqənin gənclərin inkişafında və onların liderlik bacarıqlarının artırılmasında mühüm rol oynadığını vurğulayıblar.

Qeyd edək ki, 118 nəfərin iştirakı ilə keçiriləcək final mərhələsi 3 gün davam edəcək və iyulun 21-də yekunlaşacaq. Ötən illərdən fərqli olaraq bu il finalda iştirakçılar ekspertlər tərəfindən "İdarəçi rolları modeli" üzrə qiymətləndiriləcəklər.

Xatırladaq ki, "Yüksəliş" müsabiqəsi Azərbaycan Prezidentinin 2019-cu il 26 iyul tarixli Sərəncamına əsasən təsis olunub. Müsabiqənin məqsədi 21-51 yaş aralığında olan, in-

tellectual səviyyəsi yüksək və azı iki il idarəçilik təcrübəsinə malik perspektivli rəhbər şəxslərin müəyyənləşdirilməsini, dəstəklənməsini və ölkədə kadr ehtiyatı bankının yaradılmasını təmin etməkdir.

"Yüksəliş" müsabiqəsinin qalibini bir il ərzində idarəçi rəhbərlərdən - böyük şirkətlərin top-menejrlərindən və dövlət orqanlarının rəhbərlərindən fərdi karyera məsləhətləri almaq imkanı və 20 min manat məbləğində pul mükafatı gözləyir.

Dördüncü "Yüksəliş" müsabiqəsinin keçirilməsi ilə bağlı Azərbaycan Prezidenti tərəfindən 2023-cü il dekabrın 25-də Sərəncam imzalandı.

Probasiya sahəsində Türkiyə ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsi imkanları müzakirə edilib

Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin Probasiya Xidmətinin və Türkiyə Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin Cəza və Həbs Evləri Baş İdarəsinin müvafiq probasiya qurumunun birgə təşkilatçılığı ilə onlayn görüş keçirilib.

Bu barədə AZƏRTAC-a Ədliyyə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən məlumat verilib. Onlayn görüşdə Cəza və Həbs Evləri Baş İdarəsinin rəisi Enis Yavuz Yıldırım iki ölkə arasında ədliyyə, xüsusilə də cəzaların icrası və probasiya sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi istiqamətində atılan addımlardan məmnunluğunu ifadə edib. Ədliyyə nazirinin müavini Abiddin Hüseynov qar-

daş ölkələr arasında bütün sahələrdə əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinə vurğulayıb. Nazir müavini bildirib ki, probasiya sahəsində əməkdaşlığa dair keçirilən görüş bu ilin mayında Türkiyə və Azərbaycan ədliyyə nazirləri arasında imzalanmış Birgə Bəyannatın icrası istiqamətində atılan mühüm addımlardan biridir və bu görüş gələcəkdə sahə üzrə əməkdaşlığın gücləndirilməsində böyük rol oynayacaq.

Sonra Türkiyədə probasiya sisteminin tarixi, Cəza və Həbs Evləri Baş İdarəsinin fəaliyyəti, probasiya sahəsində cəzaların icrası siyasəti, elektron izləmə sistemi, narkotik vasitələrdən asılı olan şəxslərin reabilitasiyası və sosial xidmətlər barədə təqdimat edildi. Eyni za-

manda Azərbaycanda probasiya sisteminin inkişafı üzrə görülən işlər, bu sahədə sosial reabilitasiya və müasir elektron nəzarət vasitələrinin tətbiqi barədə məlumat verilib.

Tərəflər arasında probasiyanın müxtəlif sahələri üzrə müzakirələr aparılıb, əməkdaşlığın genişləndirilməsi və təcrübə mübadiləsinin həyata keçirilməsi istiqamətində konkret tədbirlərin müəyyənləşdirilməsi barədə razılıq əldə edildi.

Qeyd edək ki, görüş Ədliyyə Nazirliyinin müxtəlif struktur qurumlarının, eləcə də Bakı, Gəncə və Naxçıvan probasiya qurumlarının və Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyinin nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilib.

Müasir Azərbaycanın tarixində xalqımız tərəfindən böyük sevgi ilə qarşılanan əlamətdar günlər çoxdur və onların əksəriyyəti bayram kimi qeyd olunur. Tariximizdə dönmüş nöqtəsi olan elə əlahiddə günlər də var ki, biz onları da dərindən və böyük minnətdarlıq hissi ilə qarşılayırıq. Hansı ki Azərbaycanı yeni siyasi-ictimai proseslər məhz həmin günlərdən başlayıb. Məhz həmin günlərdən etibarən dövlətçiliyimizin və müstəqilliyimizin bu gün qüvvə ilə bəhs etdiyimiz şərəfli tarixi yazılıb. Xalqımızın böyük oğlu, əbədiyaşar şəxsiyyət, Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1990-cı il iyulun 20-də Moskvadan Bakıya, iyulun 22-də isə Naxçıvana qayıdışı tariximizin belə əlamətdar və əlahiddə günləri sırasında yer alır.

Ulu Öndərə olan inamın, ehtiramın və etimadın təcəssümü

Həmin günlərdə Naxçıvan ictimaiyyəti Heydər Əliyevi böyük coşqu, ehtiram və sevgi ilə qarşılamışdı. Çünki Heydər Əliyev hansı vəzifədə çalışmasından asılı olmayaraq, öz vətəninə və xalqına ləyaqətli xidmət etmiş, Azərbaycanın öz tarixinin ən qüdrətli inkişaf mərhələsinə yüksəlmişdi. Bununla Heydər Əliyev həm də doğulub böyüdü, yaşadı, çalışdı, çalışdı və çalışdı. Elə Naxçıvanın özünün də 1970-80-ci illərdə sosial-iqtisadi, siyasi və mədəni həyatında böyük dirçəliş baş vermişdi. Azərbaycanın keçmiş ittifaq miqyasında sonuncu yerlərdən qabaqcıllar sırasına yüksəlməsinə muxtar respublikada əldə edilən iqtisadi uğurlar böyük rol oynamışdı. Heydər Əliyevin Azərbaycanı rəhbərliyi dövründə ermənilərin Naxçıvandan yeni ərazilər qoparmaq planları da baş tutmamışdı.

Əlbəttə ki, naxçıvanlılar bunu unuda bilməzdilər və Heydər Əliyevə böyük ehtiramdan irəli gələn 1990-cı ildə Azərbaycan SSR Ali Sovetinə və Naxçıvan MSSR Ali Sovetinə keçirilən seçkilərdə muxtar respublika ictimaiyyəti onun namizədliyini irəli sürmüşdü. Həmin vaxt öz seçicilərinə göndərdiyi məktubunda deputatlığa namizədliyinin irəli sürülməsinə razılıq verən Ulu Öndər həm də Azərbaycanın gələcəyi ilə bağlı özünün siyasi platformasını belə ifadə etmişdi: "Mənim əsas məqsədim Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və Azərbaycanın hakimiyyətini respublikanın bütün ərazisində bərqərar etməkdir". Azərbaycan Respublikasının milli dövlət kimi inkişaf etməsi indi əsas məsələdir. Bunun üçün Azərbaycan tam müstəqil, azad, demokratik respublika olmalıdır... Bütün bu vəzifələrin həyata keçirilməsi üçün ancaq və ancaq birlik, yekdillik lazımdır".

Hələ sovet rejiminin mövcud olduğu bir dövrdə müstəqillikə bağlı fikirlərin açıq şəkildə ifadə olunması böyük cəsarət və hünər tələb edirdi. Bunu isə yalnız Heydər Əliyev kimi diühalər edə bilərdilər. Bundan əvvəl isə belə cəsarətli sözləri Heydər Əliyev 20 Yanvar faciəsinin bir gün sonra Azərbaycanın Moskvadakı daimi nümayəndəliyində söyləmiş, sovet rəhbərliyini Azərbaycan xalqına qarşı cinayət törətməkdə, Azərbaycan SSR-nin rəhbərliyini isə öz xalqına qarşı xəyanətdə itiham etmişdi. Naxçıvanda seçicilərinə göndərdiyi məktub isə bir daha Heydər Əliyevin qətiyyətinin və cəsarətinin nümayişi olmaqla yanaşı, göstərdi ki, Ulu Öndər Azərbaycanın gələcəyini tam müstəqil və demokratik respublika olmağa gördür. Təsədüfi deyil ki, 1990-cı ilin parlament seçkilərində Azərbaycan SSR Ali Sovetinə və Naxçıvan MSSR Ali Sovetinə deputat seçilməklə yenidən siyasi həyata qayıdan Ulu Öndər Heydər Əliyev öz fəaliyyəti ilə xalq hərəkətinə daha müstəqillik olmasını təmin etdi.

Bu məqamda onu qeyd etmək istərdim ki, Heydər Əliyevin Azərbaycanı rəhbərlik etdiyi bütün illər dövlətçiliyimizin və xalqımızın tarixində əlamətdar hadisələrlə zəngindir. Bu dövrdə Azərbaycan yalnız Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətində təmsil olunmadığı illərdə ağır və faciəli günlərinə yaşayıb. Bu mənada, eger ötən əsrin 80-ci illərinin sonunda Heydər Əliyev siyasi rəhbərlikdə olsaydı, ermənilər Azərbaycanı qarşı torpaq iddiası qaldıra və ya hərbi təcavüzə başlaya bilməzdilər. Və ya Heydər Əliyev Azərbaycanı rəhbərlik etsəydi, müstəqilliyimizin ilk illərindəki faciələr baş verməzdi. Bu reallığı hələ 80-ci illərin sonlarında xalqımız düzgün dəyərləndirir, rastlaşdığı mövcud problemlərin yalnız Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə öz həllini tapa biləcəyini inanaraq, onun respublikaya rəhbərlik etməsinə arzulayırdı. Bu siyasi-ictimai hərəkətin ən fəal iştirakçıları Naxçıvan ictimaiyyəti idi. 1988-ci ildən respublikamızın hər yerində olduğu kimi, muxtar respublikada da ermənilərin ərazi iddialarına qarşı keçirilən mitinglərdə insanlar Heydər Əliyevin portretləri ilə gəlir, Ulu Öndərə qarşı həyata keçirilən qarayaxma kampaniyasına son qoyulmasını tələb edirdilər. Bütün qadagılara baxmayaraq, Heydər Əliyevin 1990-cı ildə Naxçıvanda Azərbaycan Kommunist Partiyasının növbəti

qurultayına nümayəndə seçilməsi də Naxçıvan ictimaiyyətinin Ulu Öndərə dərindən ehtiramından xəbər verirdi.

Heydər Əliyev müstəqillik mücadiləsinə yeni mərhələyə yüksəltdi

Beləliklə, Heydər Əliyevin 1990-cı ilin iyulunda Azərbaycanı və Naxçıvanı qayıdışı respublikamızda siyasi-ictimai müstəqillik uğrunda 1988-ci ildən başlanmış xalq hərəkəti vüsət alaraq yeni mərhələyə qədəm qoydu. Ulu Öndərin Naxçıvan ictimaiyyəti milli müstəqillik mücadiləsinə yeni nəfəs verən praktik addımlarla müsayəfət olundu.

Bu baxımdan, yeni çağırış Naxçıvan MSSR Ali Məclisinin 1990-cı il noyabrın 17-də Heydər Əliyevin sədrliyi ilə keçirilən ilk iclası dövlətçilik tariximizdə mühüm yeri olan bir tədbir kimi daim minnətdarlıqla xatırlanacaq. 17 noyabr tarixli iclasın tariximizdə mühüm əhəmiyyət kəsb etməsi isə məhz həmin iclasda Azərbaycanın müstəqilliyinin bərpası, müstəqil dövlətçiliyimizin dirçəlişi ilə bağlı mühüm qərar layihələrinin müzakirə edilməsi və qəbul olunmasıdır. Məhz həmin iclasda Naxçıvan Muxtar Sovet Sosialist Respublikasının iclası qərarlaşdırdı ki, Azərbaycanın müstəqilliyini bərpası, ermənilərin ölkəmizə qarşı əsasız tələblərini milli dəyərlərdən və vətən təvəccülünü xalqın inamına əsaslanaraq qaydını qaydını isə hər şeyə yenidən başlamalı oldu.

Qurtuluşun başlanğıc günü

Heydər Əliyev 34 il öncə Azərbaycana qayıdaraq müstəqillik uğrunda mübarizəni uğurla yekunlaşdırdı

öz daxili imkanları ilə yaşaya bilirdilər. Çünki Heydər Əliyev Azərbaycanın iqtisadi suverenliyini tam təmin etmişdi. Sovet dönməsinə yalnız 1970-80-ci illərdə təbii sərbətləşmənin respublikamızın yüksəlməsinə, vətəndaşların rifahının yüksəlməsinə, sosial-iqtisadi infrastrukturlarının inkişafına yönəldilmiş təmin olunmuşdu.

Həm də Heydər Əliyev müdrik rəhbər kimi sovet dövlətinin dağılacağına bilirdi. Ulu Öndər sonrakı dövrdə xatırləndirən deyirdi ki, artıq ötən əsrin 80-ci illərində ittifaqın dağılacağına gördüdü. Ona görə istəyirdi ki, Azərbaycanın müstəqil dövlətçiliyə gedən yolu rahat olsun. Bu məqsədlə Ulu Öndər Azərbaycanın inkişaf yoluna çıxarmaqla yanaşı, ermənilərin ölkəmizə qarşı əsasız tələblərini milli dəyərlərdən və vətən təvəccülünü xalqın inamına əsaslanaraq qaydını qaydını isə hər şeyə yenidən başlamalı oldu.

Naxçıvanın xilasları

Heydər Əliyevin siyasi fəaliyyətinin Naxçıvan mərhələsinin ən mühüm hadisələrindən biri Ulu Öndərin 1991-ci il sentyabrın 3-də muxtar respublika Ali Məclisinin Sədri seçilməsi idi. Bu, Naxçıvan ictimaiyyətinin Heydər Əliyevə olan dərindən etimadının növbəti təcəssümü və Ermənistanın muxtar respublikaya qarşı hərbi təcavüzünün qarşısını almaq üçün Ulu Öndərin əli biləcəyinə olan inamın göstəricisi idi. Həmin vaxt bir neçə gün davam edən Ali Məclisin iclaslarında qəbul edilən qərarlar Azərbaycanın müstəqilliyini bərpası üçün siyasi və ideoloji amil rolunu daşıdı. Heydər Əliyevin cəsarəti həm də müstəqillik mücadiləsinin iştirakçısı olan bütün insanlara böyük ruh və stimül verdi, onları bu yolda daha da mübariz olmağa sövq etdi. Heydər Əliyevin alovlandırdığı istsiqal mücadiləsi milli dirçəliş prosesinin bütün respublikamızda aparıcı hərəkətə çevrilməsinə, müstəqilliyimizin bərpası ilə bağlı qəti və konkret addımların atılmasına gətirdi. Ümumiyyətlə isə, o dövrdə Naxçıvan Ali Məclisinin qəbul etdiyi bütün qərarlar müstəqil dövlətçilik prinsiplərinə söykənirdi.

Haşiyə çıxaraq onu da qeyd etmək istərdim ki, əslində, Azərbaycanı müstəqilliyə aparan proseslərin təməli hələ Heydər Əliyevin Azərbaycanı birinci müdrik rəhbərliyi ilə müstəqil dövlət kimi qaydını qaydını isə hər şeyə yenidən başlamalı oldu.

Heydər Əliyev təcübəli siyasətçi olmaqla yanaşı, həm də hərbiçi idi. Ona görə Ermənistanın artan təxribatlarının fəvriyyəli qarşıya çıxması, ordu qüvvələrinə baş verə biləcək daha böyük hərbi təcavüzü önəldən gördüdü. Odur ki, Ulu Öndərin Naxçıvan Ali Məclisinin Sədri kimi verdiyi ilk qərarlardan

biri 1991-ci il sentyabr ayının 7-də Muxtar Respublikanın Dövlət Milli Müdafiə Komitəsinin yaradılması oldu. Ulu Öndərin müdrikliyi Naxçıvanla bağlı Ermənistanın bütün işğalçı torpaqlarını darmadağın etdi, beləliklə, naxçıvanlılar Heydər Əliyevin liderliyi ilə doğma diyarı düşməndən layiqincə qorudular.

Ümumiyyətlə, 1991-ci ilin sonlarına doğru Heydər Əliyevin muxtar respublikada ordu qüvvələrinə istiqamətində böyük qərarlı qərarları müstəqilliyimiz üçün böyük əhəmiyyət kəsb edirdi. Əslində isə müstəqilliyimizin ilk illərində hakimiyyətdə olan qüvvələrin respublikamızın düşüncəli dərin böhrandan çıxarılması üçün heç bir əməli tədbir görmək qabiliyyətində deyildilər və bu fonda Naxçıvan bütün problemlər və çatlıqları təbii təvəccülünə mübarizə aparırdı. Həmin ağır günlərdə möhkəm daxili imkanlardan maksimum istifadə etməklə yanaşı, Heydər Əliyevin qonşu Türkiyə və İrən əlaqələrinin yaradılması üçün həyata keçirdiyi zəruri tədbirlər, Araz çayı üzərində "Ümid körpüsü"nin salınması blokada vəziyyətində olan muxtar respublikanın iqtisadi və sosial həyatında mühüm rol oynadı. Heydər Əliyevin uzaqgörənliyi nəticəsində görülən tədbirlər enerji çatışmazlığının, naqliyyat blokadasından, sosial-iqtisadi böhrandan əziyyət çəkən muxtar respublikanın bütün ləhbərlikdən xilas etdi.

Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Naxçıvanın düşmənlə təbii mübarizəsinin, əldə etdiyi uğurları Azərbaycan ictimaiyyəti yüksək qiymətləndirirdi. Elə buna görə xalqımız müstəqilliyimizin ilk illərində hakimiyyəti ələ keçirmiş siyasi qüvvələrin yaradıcıları dərindən problemlərdən çıxış yolunu, müstəqilliyimizin qurtuluşunu, dövlətçiliyimizin xilasını məhz Heydər Əliyevin Bakıya, yəni siyasi hakimiyyətə qayıdışında gördüdü. Naxçıvna, Heydər Əliyevə ünvanlanan sayız-hesabsız məktublar, müraciətlər də bu arzudan qaynaqlanırdı, irəli gəlirdi.

Hakimiyyət təmsilçiləri isə görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin Naxçıvna rəhbərliyini həzm edə bilməyərək, onun ölkədəki yüksək siyasi nüfuzundan dərindən narazılıq keçirir və Naxçıvan Ali Məclisinin Sədri vəzifəsindən uzaqlaşdırılmasına çalışırdılar. Bu məqsədlə hətta 1992-ci il oktyabrın 24-də hakimiyyət Bakıdan Naxçıvana silahlı dəstə də göndərmiş, muxtar respublikada bir sıra qurumlar zəbt olunmuşdu. Lakin AXC hakimiyyətinin Heydər Əliyevə qarşı bütün təxribatları Naxçıvanın sakinlərinin Ulu Öndərin ətrafında sıx səfərbər olması səbəbindən iflasa uğradı.

Naxçıvanı qoruyan Ulu Öndər bütöv Azərbaycana xilas etdi

Heydər Əliyevin Naxçıvanda həyata keçirdiyi bütün tədbirlər, muxtar respublikanın erməni təcavüzündən qorunması, müstəqilliyimizin bərpasından sonrakı yeni çağırışlar, ordu qüvvələrinə digər proseslər blokada şəraitində həyata keçirilirdi. 1991-ci ilin sonlarında Naxçıvanda demək olar ki, kə-

silmişdi. Həmin ilin dekabrından muxtar respublikaya təbii qazın, 1992-ci il iyulunda isə elektrik enerjisinin verilməsi dəyərli hadisələrdir. Əlbəttə ki, bu vəziyyət Naxçıvanda iqtisadi və sosial fəvriyyə cəhətdə təsir göstərirdi.

Ən acınacaqlısı isə belə vəziyyətdə mərkəzi hakimiyyətin hadisələrə laqeydliyi idi. Ölkə rəhbərliyinin blokada vəziyyətinə düsmüş Naxçıvna kömək göstərilməsi ilə bağlı heç bir fəaliyyət proqramı, hətta kiçik bir təşəbbüsü belə yox idi. Əslində isə müstəqilliyimizin ilk illərində hakimiyyətdə olan qüvvələrin respublikamızın düşüncəli dərin böhrandan çıxarılması üçün heç bir əməli tədbir görmək qabiliyyətində deyildilər və bu fonda Naxçıvan bütün problemlər və çatlıqları təbii təvəccülünə mübarizə aparırdı. Həmin ağır günlərdə möhkəm daxili imkanlardan maksimum istifadə etməklə yanaşı, Heydər Əliyevin qonşu Türkiyə və İrən əlaqələrinin yaradılması üçün həyata keçirdiyi zəruri tədbirlər, Araz çayı üzərində "Ümid körpüsü"nin salınması blokada vəziyyətində olan muxtar respublikanın iqtisadi və sosial həyatında mühüm rol oynadı. Heydər Əliyevin uzaqgörənliyi nəticəsində görülən tədbirlər enerji çatışmazlığının, naqliyyat blokadasından, sosial-iqtisadi böhrandan əziyyət çəkən muxtar respublikanın bütün ləhbərlikdən xilas etdi.

Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Naxçıvanın düşmənlə təbii mübarizəsinin, əldə etdiyi uğurları Azərbaycan ictimaiyyəti yüksək qiymətləndirirdi. Elə buna görə xalqımız müstəqilliyimizin ilk illərində hakimiyyəti ələ keçirmiş siyasi qüvvələrin yaradıcıları dərindən problemlərdən çıxış yolunu, müstəqilliyimizin qurtuluşunu, dövlətçiliyimizin xilasını məhz Heydər Əliyevin Bakıya, yəni siyasi hakimiyyətə qayıdışında gördüdü. Naxçıvna, Heydər Əliyevə ünvanlanan sayız-hesabsız məktublar, müraciətlər də bu arzudan qaynaqlanırdı, irəli gəlirdi.

Hakimiyyət təmsilçiləri isə görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin Naxçıvna rəhbərliyini həzm edə bilməyərək, onun ölkədəki yüksək siyasi nüfuzundan dərindən narazılıq keçirir və Naxçıvan Ali Məclisinin Sədri vəzifəsindən uzaqlaşdırılmasına çalışırdılar. Bu məqsədlə hətta 1992-ci il oktyabrın 24-də hakimiyyət Bakıdan Naxçıvana silahlı dəstə də göndərmiş, muxtar respublikada bir sıra qurumlar zəbt olunmuşdu. Lakin AXC hakimiyyətinin Heydər Əliyevə qarşı bütün təxribatları Naxçıvanın sakinlərinin Ulu Öndərin ətrafında sıx səfərbər olması səbəbindən iflasa uğradı.

Azərbaycanı uçuruma aparan AXC-Müsavat qaragüruhinin maneçilikləri 1992-ci il noyabrın 21-də Naxçıvan şəhərində Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının da qarşısını ala bilmədi. YAP-nın yaradılması Azərbaycanın gələcək taleyində xüsusi yeri olan ümumrespublika səviyyəli sosial-siyasi hadisə idi. Müxalifət partiyası kimi siyasi meydana çıxan YAP Azər-

baycanın gələcəyini düşünən hər kəsin müddət istinadgahı idi. Ona görə qısa müddət sonra partiyamızın sıralarında on minlərlə insan cəmləşdi və hakimiyyət onun qeydiyyata da maneçilik yarada bilmədi.

1993-cü ilin ortalarına doğru respublikamızda baş verən siyasi-hərbi proseslər Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətdə qayıdışını tarixi zərurətə çevirmişdi. Hakimiyyətdə olanlar da çıxış yolunu Heydər Əliyevin Bakıya dəvət edilməsində gördükdülər. Beləliklə, 1990-cı il iyulun 22-də Naxçıvna qayıdışı ilə xalqımızın müstəqillik mübarizəsinin mükəmməl salnaməsini yaradan, muxtar respublikanı xilas edən Ulu Öndər Heydər Əliyev 1993-cü ilin iyun ayından qurtuluş missiyasını da şərəflə yerinə yetirərək, dövlətçiliyimizi sarsılmaz, müstəqilliyimizi əbədi etdi. Naxçıvna və böyük siyasi sərəfə qayıtdıqdan başlandı tarixi missiyanın davamı olaraq Heydər Əliyev bu dəfə Azərbaycanı xilas etdi, öz dəyərli xidmətləri ilə xalqımızın Ümum-millii Liderinə çevrildi.

Heydər Əliyev irsinin və ideyalarının layiqli davamçısı

Xilaskarlıq missiyasını layiqincə yerinə yetirən Heydər Əliyev müasir Azərbaycan dövlətini qurdu, müstəqil dövlətçiliyimizin əsaslarını yaratdı. Antimillətçi qəsdlərin qarşısını alan, sabitliyi və milli həmrəyliyi təmin edən, şəxsi nüfuzu ilə "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasına nail olan, hüquqi dövlət quruculuğunu həyata keçirən, MDB-də ilk dəfə ölkəmizdə uğurlu torpaq islahatını reallaşdıran Heydər Əliyev Azərbaycanın inkişaf yollarını və aydın gələcəyini müəyyənləşdirdi.

Ətən 20 ildən artıq dövr ərzində möhtərəm Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazanılan hər bir uğur göstərir ki, Heydər Əliyevin şah əsəri və əmanəti olan Azərbaycan həm etibarlı, həm də dinamik yüksək sürətlə inkişaf edir. Azərbaycan tarixinin ən qüdrətli dövlətinə çevirən, torpaqlarımızı işğaldan azad edən və ərazi bütövlüyümüzün bərpasını təmin edən cənab Prezident İlham Əliyev bununla həm də Ulu Öndər Heydər Əliyevin arzuladığını və vəsiyyətini layiqincə yerinə yetirdi. Bu tarixi uğurlar göstərir ki, Heydər Əliyev ideyaları Prezident İlham Əliyevin liderliyi ilə layiqincə davam etdirilir. Əslində isə bütün xalq Ulu Öndərin ideyalarını və irsini davamçıdır və bu ilin fevral ayında keçirilən prezident seçkilərində cənab İlham Əliyevin yenidən prezident seçilməsi bu reallığı bir daha təsdiq etdi. O cümlədən vaxtilə Heydər Əliyevin xilas etdiyi, inkişaf yoluna çıxardığı Naxçıvan Muxtar Respublikasının da uğurlarının təməlinə Ulu Öndərin əbədiyaşar ideyaları dayanır. Hazırda Prezident İlham Əliyevin diqqət və qayğısı ilə inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoyan muxtar respublikada həyata keçirilən islahatlar cəmiyyətin bütün sahələrinə dinamizm, canlanma gətirib, inkişafı daha da sürətləndirib. Bütün bunları onu deməyə əsas verir ki, Naxçıvan tezliklə daha möhtəşəm uğurları ilə inkişafını yeni nümünələrini yaradacaq.

Torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi, ərazi bütövlüyümüzün bərpası ilə respublikamızın öz tarixinin yeni mərhələsinə qədəm qoyub. Bu mərhələdə də hər birimizin əsas mədəni vəzifələrdən biri əməllərimizə respublikamızın yüksəlişinə töhfə verməkdir. Çoxşaxlı fəaliyyəti ilə vətən və xalq xidmətinə ən mükəmməl örnəyi yaradan Azərbaycan Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın gördüyü işlər he-

çəkən deyil, bu məsələdə hər birimiz üçün mayakdır. Mehriban xanım Əliyevanın xalq xidmətlərindən bəhs edərkən ilk yada düşən onun hər zaman köməyə, yardıma ehtiyacı olanların yanında olması, onlara əl tutması, təmənnaş yaxşılıqdır. Elə buna görə də Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu hər şeydən əvvəl bir xeyriyyəçilik məbədi kimi tanınır. Təsədüfi deyil ki, fondun həyata keçirdiyi layihələr əsasən xəstə və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqları, ahl vətəndaşları əhatə edir. Bu məqsədlə fəaliyyət göstərirdi 20 il ərzində Heydər Əliyev Fondu tərəfindən irsi və qan xəstəliklərinin qarşısını almaq, autizm və daundən əziyyət çəkən uşaqların müalicəsi ilə bağlı müasir tibb mərkəzlərinin yaradılması, uşaq və qocalar evlərinin yenidən qurulması, ilk növbədə, Mehriban Əliyevanın sosial təşəbbüslərinin təcəssümüdür.

Mehriban xanım Əliyevanın Birinci vitse-prezident kimi də fəaliyyətinin əsas istiqamətlərini sosial məsələlər əhatə edir. Xatirimizdədir ki, 2017-ci ildə Birinci vitse-prezident kimi fəaliyyətə başladığından sonra Mehriban Əliyeva ilk olaraq keçmiş məcburi köçkünlərin yaşayış, mənzil şəraitlərinin yaxşılaşdırılması və Aprel döyüşlərində əlil olmuş hərbiçilərimizin protelzlərlə təmin olunmasına diqqət ayırmışdı. Sonrakı dövrdə koronavirusla mübarizə və Vətən müharibəsində yaralanmış qəhrəman hərbiçilərimizin müalicəsi zamanı Azərbaycan ictimaiyyəti bir daha bu sosial məsələlərə müstəvisində Mehriban Əliyevanın daşdığı yüksək milli-mənəvi keyfiyyətlərə şahidlik etdi.

Mehriban xanım Əliyeva həm də Azərbaycan mədəniyyətinin, təhsilinin, səhiyyəsinin böyük himayədarıdır. Ətən 20 ildə Heydər Əliyev Fondunun xətti ilə yüzlərlə məktəb, uşaq bağçası, xəstəxananın, mədəniyyət ocağının inşası və ya yenidən qurulması respublikamızda bu sahələrdə həyata keçirilən dövlət siyasətinə dəstək verir.

Heydər Əliyev ideyaları ilə silahlanmış Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyətində diqqət çəkən əsas məqamlardan biri də Azərbaycan dünyada tanınması, höqiqətə bənzərliklə beynəlxalq ictimaiyyətə qatılması, milli mədəniyyətimizi böyük sevgi ilə təbliğ etməsidir. Bu məsələlərə bağlı Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi bütün proqramlar Mehriban xanım Əliyevanın vətən sevgisindən xəbər verir.

Bütün yüksək mənəvi keyfiyyətləri ilə yanaşı, Mehriban xanım Əliyeva həm də dövlətçilik və yüksək mənəvi ideyalarla bağlı dövlət xadimidir. Təsədüfi deyil ki, hələ 2005-2017-ci illərdə deputat kimi xalq xidmətinə ən gözəl nümunələrini yaradan, I Avropa Oyunlarının və IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının təşkilat komitələrində sədr kimi ona həvalə olunan vəzifələri layiqincə icra edən Mehriban xanım Əliyeva son 7 ildə vitse-prezidentlik institutunda da dövlət idarəçilik sistemində öz layiqli yerini tutmasını təmin etdi.

Vətən müharibəsindən sonra Heydər Əliyev Fondunun Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun bərpası ilə bağlı həyata keçirdiyi çoxşaxlı layihələr isə bir daha Mehriban Əliyevanın vətənpərvərliyinin təcəssümünə çevrildi. İşğal zamanı ermənilər tərəfindən dağıdılmış, vandallığa məruz qalmış bir çox tarixi və dini abidələrimiz, mədəniyyət nümunələrimiz Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə bərpa olunur, onlara yenidən həyat verilir. Beləliklə, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun bərpasının fonunda Azərbaycan ictimaiyyəti Prezident İlham Əliyevlə yanaşı, Mehriban xanım Əliyevanın vətənpərvərliyinə bir daha şahidlik edir.

Prezident İlham Əliyev Heydər Əliyevin ən yaxın siyasi silahdaşı, Ulu Öndərin siyasi kursunun ən layiqli davamçısı olduğu kimi, Mehriban xanım Əliyeva da ölkə Prezidentinin ən yaxın və etibarlı siyasi silahdaşdır. Heydər Əliyevin irsini və ideyalarını layiqli daşıyıcısı olan Mehriban Əliyevanın vətənə xidmət məramı bütün cəhətləri ilə Azərbaycan dövlətçiliyinə və xalqımızın milli maraqlarının təmin olunmasına yönəlib.

Bəxtiyar ƏSGƏROV, Bakı şəhərində Naxçıvan Muxtar Respublikasının Daimi Nümayəndəliyinin rəhbəri

COP29: hazırlıqlar yüksək səviyyədə davam edir

Ölkəmizdə keçiriləcək BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası - COP29-a hazırlıq işləri yüksək səviyyədə davam edir. Bütün dünyadan çoxsaylı qonağın - dövlət başçıları, siyasətçilər, iqtisadçılar, ekoloqlar, elm xadimləri, ekspertlərin qatılacağı nüfuzlu tədbirlə bağlı yetərincə nəzəri və praktiki bilgilər, yeni sənədlərin imzalanması ilə hüquqi baza formalaşmış.

Əvvəlki COP28 ənənələri və təcrübəsinin öyrənilməsi, müvafiq işlərin görülməsi nəticəsində müvafiq icra qurumları və infrastruktur yaradılıb. Ölkəmiz belə miqyaslı və əhəmiyyətli tədbirlə ilk dəfə evsahibliyi etmiş, sözügedən istiqamət üzrə məqsədyönlü siyasət yürütməyə, qəti addımlar atmağa və əməli fəaliyyətə çoxdan başlayıb. 44 günlük Vətən müharibəsindən az sonra - 2021-ci il fevralın 2-də Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə növbəti onillikdə ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına dair beş milli prioritet təsdiqləndi. Bunlardan biri də təmiz ətraf mühit və "yaşıl artım" ölkəsi adlandırıldı. Bu hədəfə çatmaq üçün global iqlim dəyişikliklərinin miqyasını nəzərə alaraq ekoloji təmiz texnologiyaların tətbiqinə əhəmiyyətli yer verilməsi, təmiz enerji mənbələrindən istifadə, tullantıların təkrar emalı və çirklənmiş ərazilərin təmizlənməsinin təşviqi diqqətdə saxlanılır. Ölkənin perspektiv iqtisadi inkişafı ilə bərabər ətraf mühitin sağlamlaşdırılması, yaşlıların sürətli bərpası və artırılması, su ehtiyatlarından və dayanıqlı enerji mənbələrindən səmərəli istifadənin təmin edilməsi nəzərdə tutulub. Təbii ki, bundan ötrü yüksəkkeyfiyyətli ekoloji mühit və "yaşıl enerji" məkanının yaradılması vacibdir.

Təkcə ölkə, region deyil, bütün planetimiz üçün həyati əhəmiyyətli prosesin montajı davamı kimi, digər mühüm addım Prezident İlham Əliyev tərəfindən ötən il dekabrın 25-də imzalanmış

respublikamızda 2024-cü ilin "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" elan edilməsi haqqında sərəncam oldu. Sənədə əsasən, Azərbaycan baza ili (1990) ilə müqayisədə 2030-cu ilə qədər istilik effekti yaradan qaz emissiyalarının 35 faiz, 2050-ci ilə qədər isə 40 faiz azaldılması hədəf kimi götürülmüşdür. İşğaldan azad edilmiş Qarabağ və Şərqi Zəngəzur, eləcə də Naxçıvan Muxtar Respublikası "yaşıl enerji" zonası elan edilir. İşğaldan qurtulub həqiqi sahiblərinə qaytarılmış torpaqlarda həyata keçirilən genişmiqyaslı bərpa və yenidənqurma prosesində ətraf mühitin qorunması prioritetdir. Həmin ərazilərdə "ağıllı şəhər", "ağıllı kənd" kimi innovativ yanaşmalar tətbiq edilir, ekosistem bərpa olunur. "Yaşıl enerji" növlərinin yaradılması və "yaşıl enerji"nin dünya bazarlarına naqli enerji siyasətimizin prioritetidir. Azərbaycan elektrik enerjisi istehsalının qoyulmuş gücündən bərpə olunan enerji mənbələrinin payının 2030-cu ilə qədər 30 faizə çatdırılması nəzərdə tutulub. Eləcə də dövlətimiz BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası kimi mötəbər bir tədbiri Azərbaycanca keçirilməsi ilə əlaqədar yekdillik qərarını verilməsi beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən ölkəmizə böyük hörmət və etimadın, eləcə də milli, regional və global səviyyədə ətraf mühitin qorunması, iqlim dəyişmələrinin qarşısının alınması işinə töhfələrini

zın təqdirinin bariz nümunəsi sayır.

Atmosfera atılan tullantıların sifirə endirilməsi, bərpə olunan enerji mənbələrindən istifadənin genişləndirilməsi, ətraf aləm üçün zərərli texnologiyaların tətbiqinin sürətləndirilməsi daha keyfiyyətli yaşayış şəraitinin yaradılmasına təkan verən tədbirlərdəndir. Sözügedən çağırışların müsbət nəticə verməsi üçün dünya ölkələri tərəfindən alternativ enerji mənbələrindən istifadə son bir ildə yüksək həddə çatıb. Beynəlxalq Enerji Agentliyinin (IEA) hesabatına əsasən, dünyanın bərpə olunan enerji potensialı 2023-cü ildə 50 faiz çoxalaraq 510 QVt-a çatıb ki, bu da son üç onillikdə ən sürətli artımdır. COP28-də vurğulandığı kimi, 2030-cu ilə qədər bu sahədə global potensialın üç dəfə artımı məqsədinə nail olmaqdan ötrü real şans var. Proqnozlaşdırılan, günəş panelləri və külək 95 faizlik artım göstəricisi ilə yaxın vaxtlarda kömürü geridə qoyaraq elektrik enerjisi istehsalının ən böyük mənbəyə çevriləcək. Bu da global bərpə olunan enerji tutumunun növbəti beş il ərzində 7300 QVt-a yüksələcəyini göstərir.

Əlbəttə, sadalanan nikbin və xoşməramlı fəaliyyətdə ölkəmizin də öz payı var, yaxud "yaşıl dünya"ya xüsusi töhfələr vermək niyyətində somimi və davamlıdır. "Yaşıl enerji" növlərinin yaradılması və "yaşıl enerji"nin dünya bazarlarına naqli enerji siyasətimizin əsas istiqamətidir. Alternativ enerji eh-

tiyatlarının həcmi də bu sahədə dönüş yaratmağa və iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə cəhdlərə ciddi əsaslar verir. 2023-cü ilin oktyabrında Xəzər dənizi və Qafqaz regionunda ən böyük günəş elektrik stansiyası sayılan 230 meqavat gücündə Qaradağ Günəş-Elektrik Stansiyasının açılışı olub. Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdə 2021-2023-cü illər ərzində 170 meqavat gücündə hidroelektrik stansiyalar istifadəyə verilib. 2024-cü ilin sonuna qədər bu rəqəmin 270 meqavata çatacağı gözlənilir. Birleşmiş Ərəb Əmirliklərinin "Masdar" və Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının "ACWA Power" şirkətləri ilə birlikdə günəş və külək enerjisindən istifadəni təmin edəcək layihələr reallaşdırılıb. Təmiz ekoloji mühitə dəstək çərçivəsində SOCAR tərəfindən hasilat prosesində məşəldə yandırılmanın sifirə endirilməsi, emissiya intensivliklərinin azaldılması, "Sifir metan", 2050-ci ilə qədər "Xalis sifir" (Net Zero) kimi hədəflər müəyyənləşdirilib. Sözügedən sahədə aktivliyimiz beynəlxalq ictimaiyyətin də diqqətindən yayınmır, iqlim dəyişikliyinə təsirinə azaldılması istiqamətində fəaliyyətimiz global səviyyədə təqdir edilir. Xarici ekspertlər Azərbaycanın külək və günəş enerjisi investisiyaları "yaşıl gündəliyi"ə sadıqlığını, Xəzər dənizindəki külək stansiyalarından əldə edilən "yaşıl enerji"nin Avropaya ötürülməsi üçün Qara dənizdən altından elektrik kabelinin çəkilməsi istiqamətində tədbirləri və COP29 barədə yüksək gözləntiləri xüsusilə vurğulayırlar. Həmin açıqlamalar respublikamızın önəmli enerji bərpə olunan enerjiyə keçidi təşviq edən başlıca aktorlardan birinə çevrildiyini təsdiqləyir. Şübhəsiz ki, sürətli tərəqqi, demokratik dəyərlərə sadiqlik, ictimai-siyasi sabitlik və digər üstün məziyyətlər də BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının ölkəmizdə keçirilməsi qərarının verilməsi ilə müsbət təsir göstərir.

Qurban MƏMMƏDOV,
"Azərbaycan"

COP29-un prezidenti iştirakçı ölkələrin hökumətlərinə rəsmi məktub göndərmiş

Bir sıra beynəlxalq nəşrlərdə dərc edilən məqalələrdə BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) prezidenti, Azərbaycanın ekoloqiya və təbii sərvətlər naziri Muxtar Babayev COP29-da iştirak edən ölkələrin hökumətlərinə rəsmi məktub göndərdiyi bildirilir.

Məktubda, həmçinin "Çərçivə Konvensiyasının Tərəfləri olan inkişaf etməkdə olan ölkələrin ehtiyaclarını və prioritetlərini nəzərə alaraq iqlim maliyyələşdirilməsi sahəsində iddialı və real məqsədi razılaşdırmaq" zəruriliyindən bəhs edilir.

COP29 prezidentinin fikrinə, ölkələr iqlim maliyyələşdirilməsinin hədəfi üzrə razılığa gəlmək üçün birgə işləməli olacaqlar. "Bu, təkcə bizim prioritetimiz deyil. Biz birlikdə bu tarixi mərhələyə nail olmaq üçün əlimizdən gələni etməliyik", - deyərək məktubda vurğulanır.

Bundan əlavə, Muxtar Babayev BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasına (İDÇK) qoşulmuş ölkələrin nazirləri, habelə danışıqlar qruplarının nümayəndələri və QHT-lərin iştirakı ilə Bakıda keçiriləcək iqlim sammiti ərəfəsində keçiriləcək tədbirlər və görüşlər barədə məlumat verib.

Nəşr qeyd edib ki, o, ötən il Dubayda COP28-də işə salınmış və yoxsul və inkişaf etməkdə olan ölkələrə iqlim dəyişikliyinə qarşılaşdırmağa kömək üçün nəzərdə tutulmuş "İtqi və zərərli kompensasiyası Fondunun" tam fəaliyyətini təmin etmək üçün addımların atılmasını vacib olduğunu xüsusilə qeyd edib.

COP29-un prezidentinin məktubu "Beril" qasırğasından sonra doğma Karriaku adasını ziyarət edən və onun dağıdıcı nəticələrindən sarsılan İDÇK-nin icraçı katibi Saymon Stilin beynəlxalq ictimaiyyətə videomüraciət yazdığı həmin gün dərc edilmiş. İlk məlumatlara görə, Qrenadın Arriplea qrupu tərkib hissəsi olan Karriakudakı evlərin və binaların 98 faizi

dağıdılıb və ya əhəmiyyətli dərəcədə zədələnib.

"İndi mən qonşularımın evindəyəm. Qonşu küçədə yerləşən nənəmin evi tamamilə dağıdılıb", - deyərək Stil qeyd edib. "Business Green" nəşrinə görə, iqlim fəlakətləri, sadəcə, insanların həyatını şikəst etmir, həm də uzunmüddətli xərclərə səbəb olur.

"Bu o deməkdir ki, bütün hökumətlər iqlim dəyişmələri ilə bağlı tədbirləri öz gündəmlərində birinci yeri qoymalıdır", - deyərək İDÇK-nin icraçı katibi X sosial media platformasında yayımlanan videolarında bildirib və əlavə edib ki, uyğunlaşma, davamlılığın artırılması və icmaların qorunması üzrə daha effektiv planlar lazımdır.

"Karriaku adasındakı evlərdən olarkən mən və homyerlərim bütün dünyada yaxşı tanış olan dağıntıların şahidi olduq. İqlim böhranının nəsnəmin evinə gətirdiyi bəla bəşəriyyəti üçün yeni normaya çevrilməlidir", - deyərək Saymon Stil sonda bildirib.

Qeyd etmək lazımdır ki, "Business Green" "yaşıl" iqtisadiyyat haqqında məlumat yayan, "yaşıl" biznes xəbərlərini dərc edən və ətraf mühit problemlərini işıqlandıran Böyük Britaniyanın aparıcı biznes nəşridir.

Global istiləşmənin fəsadları artır

Azərbaycan da iqlim dəyişmələrinin təsirlərindən kənar qalmır

Hazırda planetimizin üzlaşdığı ən böyük problemlərdən biri global iqlim dəyişmələri nəticəsində baş verən global istiləşmə və onun fəsadlarıdır. Global istiləşmə təbii fəlakətləri artırır, resurslara, insanların həyat tərzinə mənfi təsir edir. Son 100 ildə müşahidələr göstərir ki, tufan, qovğun, sel və daşqınların intensivliyi artıb, külək, qasırğa, yağıntılar güclənib.

Əslində, iqlim Yer kürəsi tarixi boyunca daim dəyişib. Lakin ötən yüzillikdən etibarən artan global istiləşmənin əsas səbəbi antropogen amillərdir. Elmi-texniki tərəqqi, sənayenin inkişafı, insanların artımı, atmosferdə parnik effekti yaradan qazların ilbəil artması iqlimə birbaşa təsir edir.

Bəşəriyyəti yeni temperatur rekordları gözləyir

Ötən ay tarixdə ən isti ay kimi qeydə alınıb. İyun ayında səthə yaxın havanın orta temperaturu 16,66 dərəcə təşkil edib. Bu, 2023-cü ilin eyni ayı ilə müqayisədə 0,14 dərəcə yüksəkdir. Göstərici həm də 1991-2020-ci illər üzrə bu ayın orta göstəricilərindən 0,67 dərəcə yüksək olub. Statistikaya əsasən, iyun rekord global temperaturların müşahidə olunduğu 13-cü aydır. Planetdə

rekord istilərin qeydə alınmadığı sonuncu ay 2023-cü ilin mayı olub. Avropa Birliyinin "Copernicus" iqlim xidmətinin məlumatına görə, son 13 ayın hər biri əvvəlki illərə nisbətən ən isti aydır. Əvvəlki 12 ayda orta temperatur da sənayeləşməyə qədərki hesab edilən 1850-1900-cü illərdəki orta temperaturdan ən azı 1,5 dərəcə yüksək olub. Ötən ay orta global dəniz səthi temperaturu 20,85 dərəcə təşkil edib, bu da iyun ayı üçün müşahidələr tarixində ən yüksək göstəricidir. Alimlər xəbərdarlıq ediblər ki, bəşəriyyəti yeni temperatur rekordları gözləyir, çünki atmosfer havası istiləşməyə davam edir.

İyun ayında Avropanın cənub-şərqi, Türkiyədə, şərqi Kanadada, ABŞ-nin qərb hissəsində, Meksikada, Braziliyada, Şimali Sibirə, Yaxın Şərqdə, Şimali Afrikada və Qərbi Antarktidada orta göstəricilər

dən yüksək temperaturlar müşahidə olunub. ABŞ-nin Kaliforniya ştatında yerləşən Silikon Vadisində temperatur təhlükəli həddə - müsbət 53,9, Las-Veqasda isə müsbət 48,9 dərəcəyə çatıb. Bir neçə həftə davam edən istilər uzun sürən quraqlıq ilə birlikdə ciddi su çatışmazlığına və onlarla insanın ölümünə səbəb olub. ABŞ-də anomali istilər nəticəsində ölənlərin sayı 25-i ötüb, ən çox ölüm hali isə Kaliforniyada qeydə alınıb. Ştatda eyni zamanda meşə yangınları da tüğyan edir. Artıq bir neçə yüz hektar ərazinin məhv olduğu bildirilir. Yaxın günlərdə yeni temperatur rekordları qonuzlaşdırılır və belə olan şəraitdə mütəxəssis-

lər növbəti yangınlar barədə xəbərdarlıq edirlər. Meşə yangınları ekosistemin dəyişməsinin təbii mərhələsi olsa da, iqlim dəyişikliyi daha intensiv və dağıdıcı yanğınlara gətirib çıxarır, insanların həyatını təhlükə altına alır.

Kanadanın ən uzun çayı olan Makkenzi isti və quru hava səbəbindən rekord səviyyədə - 2 metr dayazlaşıb. İndiyədək çayın səviyyəsi yay aylarında 50 santimetrdən aşağı düşməyib. Bu göstərici bundan əvvəl heç vaxt qeydə alınmayıb. Uzunluğu 1738 kilometr olan çayın dayazlaşması səbəbindən Kanadanın yerli xalqlarının yaşadığı ucqar yaşayış məntəqələrinə yüklərin çatdırılması

artıq çətinləşib. Çünki bu ərazidə yolların olmaması səbəbindən daşınma su ilə həyata keçirilir.

Global problemlə bağlı mühüm tədbirlər həyata keçirilir

Yaponiyanın da bir çox hissəsində anomali isti hava müşahidə olunur. İ ərzində ilk dəfə temperatur 40 dərəcə səlsini ötür. Tokay bölgəsində 1940-cı ildən bəri ilk dəfədir ki, havanın hərərəti 40 dərəcəni ötür. Havanın hərərəti 36 dərəcə olduğu Tokioda 119 nəfər istivurma səbəbindən tibb ocaqlarına müraciət edib. Salahiyyətli qurumlar hələ də, xüsusən yaşlı insanlara və uşaqlara açıq havaya çıxmağı tövsiyə edib. Pakistanda son həftələr davam edən şiddətli istilər, tez-tez elektrik enerjisinin kəsilməsinə və su çatışmazlığına, həmçinin xəstəxanalarda xəstə sızılığının artmasına səbəb olub. Hindistanda aprel və mayda temperatur bir neçə gün ərzində 48,9 dərəcə olub və bu, milyonlarla insana təsir edib. Yunanıstanda havanın temperaturu 37,8 dərəcəni keçib, notica-

də bir neçə turist ölüb. Məkkəyə həcc ziyarəti zamanı 1000-dən çox insan Səudiyyə Ərəbistanında həddindən artıq istilərin olması səbəbindən dünyasını dəyişib. İyunun 17-də Məkkədə Məscidül-həramda temperatur 51,8 dərəcə olub.

Yeni Zelandiya sahillərində dəniz suyunun temperaturu global göstəriciləri üç dəfə üstələyərək, rekord həddə çatıb. Bu da dəniz flora və faunasının sağlamlığı ilə bağlı alimlərin ciddi narahatlığına səbəb olub. 1982-ci ildən okean səthinin temperaturu hər onillikdə orta hesabla 0,16-0,26 dərəcə, sahilyanı sularda isə hər onillikdə 0,19-0,34 dərəcə artıb. 2022 və 2023-cü illərdə bütün okean və sahilyanı regionlarda müşahidələr tarixində ən yüksək temperaturlar qeydə alınıb. Son 20 ildə məlumatların miqyası göstərir ki, Yeni Zelandiya ətrafında okean səthinin isinmə sürəti onillik üzrə orta global göstərici olan 0,18 dərəcə səlsini iki dəfə üstələyib. Regionlardan birində, Çatem dağı silsiləsində bu göstərici üç dəfə yüksək olub.

Azərbaycanda da son illər temperatur 0,4-1,3 dərəcəyədək artıb. Temperatur artımı regionlardan ası-

lı olaraq qeyri-bərabər paylanır. Azərbaycan iqlim dəyişmələrinin təsirlərinə yüksək dərəcədə həssas olan ölkədir. İqlim dəyişikliyinə qarşılaşdırma təsirlərindən aradan qaldırılması üçün müvafiq addımlar atılmalıdır. Bunun fərqində olan ölkəmiz mütəmadi olaraq global problemlə bağlı tədbirlər həyata keçirir. Bunlardan biri iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə dünyanın ən vacib və əhəmiyyətli tədbirlərindən biri olan COP29-a ölkəmizin evsahibliyi etməsidir. BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasını bu il Azərbaycanda keçirilməsi və dünya dövlətlərinin bunu dəstəkləməsi heç də təsadüfi deyil. Məlumdur ki, Azərbaycanın bərpə olunan enerji potensialı çox böyükdür və bu potensialın reallaşdırılması istiqamətində ciddi addımlar atılır. Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Azərbaycanda su, günəş, külək-elektrik stansiyaları tikilir və gələcəkdə bu sahədə görüləcək işlərin miqyası daha da artacaq.

Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

Fransa bəşəriyyətə qarşı törətdiyi cinayətlərə görə birincidir

Bəşər tarixində Fransa ordusunun törətdiyi qətləmlərin miqyası və coğrafiyası o qədər genişdir ki, saymaqla qurtarmır. Dünya kolonializm tarixinin qanlı cinayətlərinin əksəriyyəti möhz Fransa tərəfindən törədilib. Afrika, Cənub-Şərqi Asiya, Sakit Okean və Latin Amerikasında onlarla ölkəni işğal edən, sərvətlərini talayan, xalqlarını uzun illər əsərdə saxlayan Fransa həmin ərazilərdə hərbi və bəşəriyyətə əleyhinə çoxsaylı cinayətlər törədib, fransız silahlı qüvvələri etnik və dini mənsubiyətinə görə yüz minlərlə dinc sakini soyqırımına məruz qoyublar.

XX əsrdə 30 il ərzində Polineziyada Fransa tərəfindən 200-ə yaxın, altı il ərzində isə Əlcəzairdə 17 nüvə sınağı həyata keçirilib. Həmin nüvə sınaqlarının ağır fəsadları Polineziya və Əlcəzair xalqları tərəfindən bu gün də yaşanmaqdadır.

Əlcəzairi 132 il işğal altında saxlayan Fransa dövləti tərəfindən 1,5 milyon insan qətlə yetirilib. Mərakeş, Tunis, Mali, Cibuti, Nigeriya, Çad, Senegal, Vyetnam, Qəmə adaları, Haiti və digər ölkələr bu gün də fransız ordusunun törətdiyi ağır fəsadları həyatlarında hiss edirlər.

Dünyaya insan haqlarından "dərs" keçmək iddiasında olan Parisin İnsan Muzeyində müstəmləkə müharibələrində XIX əsrdə qətlə yetirilən döyüşçülərin 18 min ədəd kəllə sümüyü saxlanılır və nümayiş etdirilir. Həmin kəllə sümükləri arasında əlcəzairli döyüşçülərin də kəllə sümükləri var. Əlcəzairin həmin sümükləri geri qaytarmaq tələbi Fransa tərəfindən bu gün də yerinə yetirilmir.

Qanlı cinayətlərlə zəngin kolonializm tarixinə görə utanmalı olan, törətdiyi vəhşiliklərə görə üz istəmək əvəzinə, kolonializm tarixindən əl çəkə bilməyən Fransa Avropadan kənar, Sakit və Atlantik okeanlarda dənizə qaytarılan yaşayın xalqların azadlıq arzularında və hüquqlarına hörmət etmir,

bu arzuların reallaşmasının qarşısının alınması üçün hər vaxt çalışır. Fransız Qvianasında sosial vəziyyət getdikcə pisləşir, əhalinin təxminən yarısı yoxsulluq durumundadır, işsizlik səviyyəsi hər il artır. Bu ərazidə təbii sərvətlər talan edilir və torpaqların 90 faizi Fransa dövlətinin mülkiyyətindədir. Martinika və Qvadelupa iki böyük fəlakətə üz-üzədir. Yerli əhali gizli və qanunsuz məskunlaşma yolu ilə assimilyasiya edilir. Fransa Qəmər Adaları İttifaqının Mayot adası üzərində suverenliyini tanımaqdan imtina edir. Yeni Kaledoniyada əhalinin yarısını iştirakı olmadan referendum keçirilir və bu minvalla Yeni Kaledoniya xalqının müstəqil olmaq hüququ olındır alınır. Etnik azlıqlar konsepsiyasını qəbul etməyən Fransa Korsika dilini qadağan edir. BMT bunu ayrı-seçkilik və beynəlxalq hüquq pozulması kimi qiymətləndirərsə də, beynəlxalq təşkilatın Təhlükəsizlik Şurasının üzvü olan Fransa öz maraqları naminə beynəlxalq hüquq normalarını kobud surətdə pozmaqdan çəkinmir. Eyni zamanda BMT Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvü statusundan öz qorozlu, qeyri-obyektiv siyasətini yürütmək üçün sui-istifadə edir, müxtəlif regionlarda geosiyasi intriqalarda məşğul olur.

Bu günlərdə Qvadelupanın Azadlığı Naminə Xalq Birliyinin təşkilatçılığı və Bakı Təşəbbüsü Qrupunun (BTQ) dəstəyi ilə Fransa müstəmləkəçiliyindən əziyyət çəkən Korsika, Melaneziya, Polineziya, Karib və Antil adaları qrupundan olan 15-dən çox siyasi partiya və müstəqillik hərəkatlarının rəhbər şəxslərinin qurultayının Bakıda keçirilməsi heç də təsadüfi deyil. Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatına sədrlik etdiyi dövrdə də, bu gün də kolonializmə qarşı mübarizə aparın və azad olmağa çalışan xalqlara həmişə dəstək verərək beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətini bu ciddi problemə yönəltməyi bacarır. 2023-cü il iyulun 6-da Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi çərçivəsində Bakıda keçirilən Nazirlər Toplantısı zamanı, daha sonra sentyabrın 22-də Nyu Yorkda BMT Baş Assambleyasının qərarında, öten il isə oktyabrın 20-də Bakı Təşəbbüsü Qrupunun (BTQ) təşkilatçılığı ilə Bakıda "Neokolonializm: İnsan hüquqlarının pozulması və ədalətsizlik" adlı beynəlxalq konfransda da kolonializmə qarşı mübarizə aparın siyasi partiya və hərəkatlara dəstək verib. Bu baxımdan Fransanın müstəmləkəçiliyindən əziyyət çəkən Korsika, Melaneziya, Polineziya, Karib və Antil adalar qrupundan olan 15-dən çox siyasi partiya və müstəqillik hərəkatlarının rəhbər şəxslərinin iş-tirakı ilə möhz Bakıda qurultay keçirilməsinə və müstəqillik əldə etmək istəməsinə beynəlxalq Azadlıq Cəbhəsi yaradılmasını anlamaq o qədər də çətin deyil.

Qurultay iştirakçısı, Qvadelupanın Azadlığı Uğrunda Xalq Birliyinin baş katibi Jan-Jakob Biser Parisə tozyiq

göstərmək və öz müqəddəratını təyinetmə hüquqlarını qorumaq üçün beynəlxalq dəstəyə ümid etdiyini açıqlayıb. Yeni kaledoniyalı Mikael Forrest müstəqillik tərəfdarları ilə Fransa təhlükəsizlik qüvvələri arasında toqquşmaların davam etdiyini arxipelaqdakı ağır vəziyyətə diqqət çəkib. O, Parisin ədalətsiz siyasətindən əziyyət çəkən Karib və Sakit Okean xalqları ilə həmrəy olmağa çağırıb.

Xatırladaq ki, cümə axşamı Bakıda keçirilən qurultayda Beynəlxalq Azadlıq Cəbhəsinin yaradılması ilə bağlı bəyannamə imzalandı. Eyni zamanda yeni təşkilatın internet saytı da fəaliyyətə başlayıb. Sonədə Fransanın xaricdəki ərazilərdə repressiv hərəkatları və irqçi siyasəti pislənilir.

Yeni Kaledoniyanın xarici işlər naziri Mikael Forrest Bakıda I Qurultay çərçivəsində keçirilən mətbuat konfransı zamanı deyib: "Biz bir çox istiqamətdə fəaliyyət göstərəcəyik, həmçinin konfranslar təşkil edəcəyik. Bununla da biz özümüzü, problemlərimizdən danısacağıq və sesimizi dünyaya çatdıracağıq. Bu gün burada sizin qarşınıza olan xalqların nümayəndələri bunları edəcəklər".

Qvadelupanın Azadlığı Naminə Xalq Birliyinin baş katibi Jan-Jakob Biser Bakıda I Qurultay çərçivəsində keçirilən mətbuat konfransı zamanı səsləndirdiyi "Fransa özünü insan hüquqları üzrə "çempion" adlandırır, amma mənə o, bəşəriyyətə qarşı cinayətlər üzrə "çempion"dur fikirləri ilə Fransanın siyasi portretini cizmiş olub.

Elsən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

Müstəmləkəçiliklə mübarizədə yeni platforma

Beynəlxalq Azadlıq Cəbhəsi daha məqsədyönlü, prinsiplial mübarizə aparmağa imkan verəcək

"Azərbaycan kolonial siyasətə qarşı açıq mövqe nümayiş etdirir. Bu gün yeni kolonializm ayrı-ayrı coğrafiyalarda xalqların təhlükəsizliyinə, onların mövcudluğuna, milli identikliklərinin qorunub saxlanmasına birbaşa təhdiddir".

Bu sözləri "Azərbaycan" qəzetinə Milli Məclisin deputatı Elşad Mirbəşiroğlu deyib. O bildirib ki, xüsusən Fransanın kolonialiyalı olan ərazilərdəki xalqların gələcəyi ilə bağlı qeyri-müəyyənlik mövcuddur. Azərbaycanın kolonializm siyasətinə qarşı açıq, cəsarətli mövqe sərgiləməsi, Prezident İlham Əliyevin məsələ ilə bağlı qətiyyəti bütövlükdə dünya miqyasında kolonializm siyasətinə qarşı ciddi hərəkatın əsasını qoyub. Ölkəmiz təkcə öz yerləşdiyi coğrafiyada deyil, başqa ərazilərdə də xalqların təhlükəsizliyinin təmin olunması, onların aqibəti barədə hər zaman düşüncəyə və bacardığı qədər dəstək olur. "Bakı Təşəbbüsü Qrupunun yaradılması da aydın şəkildə göstərdi ki, Azərbaycan neokolonializm siyasətinə qarşı prinsiplial mübarizə aparmaq əzmindədir. Bu istiqamətdə də

mübarizəni müstəqil bir hala gətirməyi bacardı. Bakı Təşəbbüsü Qrupunun təşəbbüsü ilə müxtəlif mütəxəssislər, görüşlər təşkil olundu, kolonializmə qarşı mübarizə istiqamətləri, mexanizmləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı. Bu da, sözsüz ki, gələcəkdə kolonializmə qarşı effektiv mübarizənin həyata keçirilməsi baxımından olduqca vacib idi. Növbəti addımlardan biri də o idi ki, Bakı Təşəbbüsü Qrupunun dəstəyi ilə Fransa müstəmləkəçiliyi altında olan ərazilərdən 20-yə yaxın siyasi partiya, müstəqillik hərəkatının rəhbər şəxslərinin iştirakı ilə ilk qurultay baş tutdu. Bu qurultay olduqca əhəmiyyətli idi, bundan sonra mərhələdə Fransa koloniallarında müstəqillik uğrunda mübarizə çərçivəsində olan siyasi partiya və hərəkatların rəhbər şəxslərinin vahid cəbhəsinin ya-

radılmasına imkan verdi", - deyir o bildirib.

E.Mirbəşiroğlu qeyd edib ki, I Qurultayın yekununda yaradılmış Beynəlxalq Azadlıq Cəbhəsi təkcə Fransa koloniallarında deyil, digər coğrafiyalarda da hüquqları tapdalanan xalqların qorunması istiqamətində müstəqil addımların atılmasına imkan yaradacaq. Çünki bu cəbhəyə qoşulmaq sərbəstdir. Bu, həm də onunla nəticələnmək ki, gələcəkdə öz azadlıqları, müstəqillikləri uğrunda mübarizə aparmaq istəyən xalqlar Bakı Təşəbbüsü Qrupunun dəstəyi ilə yaradılmış Beynəlxalq Azadlıq Cəbhəsinin sıralarına qoşularaq daha məqsədyönlü, səmərəli, prinsiplial mübarizə aparmaq imkanları əldə edəcəklər.

Deputat hesab edir ki, bu cəbhənin yaradılması Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi dövründə başladığı prosesin uğurlu nəticəsidir: "Bu gün Azərbaycanın iradəsi ilə dekolonizasiya prosesinə start verilib. Bu da gələcəkdə xüsusilə Fransa müstəmləkələrinin azadlıq uğrunda yaxşı təşkilatlanması, nəticəyə yönəlik mübarizəsinin həyata keçirilməsinə imkan verəcək".

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

İcma: Fransanın Ermənistanına silah satması bu ölkəni Azərbaycana qarşı təkrar müharibəyə sövq edir

Fransa Prezidenti Emmanuel Makron Birleşmiş Krallığın Vudstok şəhərində baş tutan Avropa Siyasi İcmasının sammitində keçirdiyi mətbuat konfransında ölkəsinin Ermənistanı silahlandırmasına haqq qazandırmağa və Azərbaycana böhtan atmağa cəhd edib.

ƏZƏRTAC xəbər verir ki, Qərbi Azərbaycan İcması bununla bağlı bəyanat yayıb. Bəyanatda deyilir: "2020-ci ildə Azərbaycanın öz ərazilərini 30 illik işğaldan azad etməsinə mənfəi müstəvidə təqdim etməyə cəhd göstərən Fransa Prezidentinə xatırladıq ki, 44 günlük Vətən müharibəsində BMT Nizamnaməsinin müddəalarının və Təhlükəsizlik Şurasının konkret qərarlarının icrasını təmin etməklə beynəlxalq hüququn və ədalətin tənənsəsi olmuşdur. Prezident Makron bu şanlı tarixə qara yamağa cəhd göstərmək əvəzinə, Fransanın uzun illər ərzində Ermənistanı dəstəkləyərək onu Azərbaycan ərazilərini işğalın davam etdirməyə cəsarətləndirməsinə görə öz ölkəsinin məsuliyyətini etiraf etməlidir.

Vurğulamaq lazımdır ki, Azərbaycan ərazilərini 20 faizini zəbt edərək 30 il ərzində işğal altında saxlamış Ermənistanın Fransanın silah satması ordusunda və bir çox siyasi dairələrində revanşist hissələrin hakim olduğu bu ölkəni Azərbaycana qarşı təkrar müharibəyə sövq etməyə və regionu qana çalxalamağa xidmət edir. Qərbi Azərbaycan İcması Fransadan Ermənistanı silahlandırmasını və digər pozucu əməllərini dərhal dayandırmağı tələb edir".

Fransa Prezidenti Emmanuel Makron Birleşmiş Krallığın Vudstok şəhərində baş tutan Avropa Siyasi İcmasının sammitində keçirdiyi mətbuat konfransında ölkəsinin Ermənistanı silahlandırmasına haqq qazandırmağa və Azərbaycana böhtan atmağa cəhd edib.

Bu ilin mayında Dövlət Məşğulluq Agentliyində işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə fəaliyyət göstərən, "Araz Vadisi İqtisadi Zonası" Sənaye Parkı və Ağdam Sənaye Parkına aid işəgötürənlərlə görüş keçirilib. Tədbirdə "Məşğullükdən məskunlaşmaya" deziyi ilə həyata keçirilən aktiv məşğulluq proqramları barədə məlumat verilib. Bu proqramların icrasında həmin ərazilərdə fəaliyyət göstərən şirkətlərlə əməkdaşlığın önəmi vurğulandı. Bildirilib ki, işəgötürənlər tərəfindən vakansiya bankına vakant iş yerləri barədə məlumatlar daxil edilməsi, habelə vakant iş yerləri barədə məlumatların agentliyin müvafiq fiiallarına təqdim edilməsi Qarabağ və Şərqi Zəngəzürdə sakinlərin məşğul-

luq tədbirləri ilə əhatə olunmasında mühüm rol malikdir. Görüşdə işəgötürənlərlə bu istiqamətdə əməkdaşlığa dair təqdimat edilib, işəgötürənlərin təklifləri dinlənilib, mütəxəssislər aparılıb. Əmək qabiliyyəti olan keçmiş məcburi köçkünlərlə fəal iş aparılmasının nəticəsidir ki, onlardan 1300 nəfərin daimi məşğulluğu təmin olunub. Böyük qayıdış çərçivəsində bütün vasitələrdən istifadə edilir. Doğma yurda dönlənlərə həm vakansiya üzrə işə düzəlmək, həm də özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində dəstək verilir.

Bir sözlə, ölkənin hər bir yaşayış məntəqəsində əmək qabiliyyətli insanların işlə təmin edilməsi üçün yeni yollar axtarılır, məşğulluğun yeni formaları tapılır, bu məqsəddə daxili ehtiyat mənbələrindən geniş istifadə olunur.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Dövlətin sosial siyasətinin ana xətti

Məşğulluğun təmin olunması üçün yeni yollar axtarılır, ehtiyat mənbələrindən istifadə edilir

Ölkəmizdə əhalinin məşğulluğunun təmin edilməsi gündəmdən düşməyən, daim diqqət mərkəzində olan məsələdir. Bu, Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü sosial siyasətin, eləcə də həyata keçirilən sosial islahatların ayrılmaz hissəsinə təşkil edir. Şəhər əhalisi ilə yanaşı, kənd sakinlərinin də işlə təmin olunmasına xüsusi önəm verilir.

Son 20 ildə regionların tarazlı inkişafı bölgələrdə çoxsaylı və müxtəlif təyinatlı müəssisələrin açılmasına imkan verib ki, bu da istər rayon mərkəzlərində, istərsə də kəndlərdə yaşayan insanların öz məşğulluq problemlərini həll etməsi ilə nəticələnib. Belə ki, 2004-cü ildə regionların sosial-iqtisadi inkişafına yönəldilən I Dövlət Proqramının icrasına start verildikdən üzübuəri bu sahədə ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. Qeyri-neft/qaz sektorunun get-

dikcə irəliləməsi, iqtisadiyyatın diversifikasiyası və prioritet sahələrə irihəcmli investisiyaların yatırılması qarşıya qoyulan vəzifələrin müvəffəqiyyətlə yerinə yetirilməsinə, istehsal və emal müəssisələrinin fəaliyyətə başlamasına zəmin yaradır. Statistik rəqəmlərə müraciət edərkən ilk məlumatlara əsasən, cari il iyul ayının başlanğıcında Azərbaycanda iqtisadi fəal əhalinin sayı 5 milyon 280,6 min nəfər olub. Onlardan 4 milyon 996,5 min nəfəri məşğul əhəlidir. İyunun 1-i vəziyyətinə isə müddəli çalışan işçilərin sayı 1 milyon 749,4 min nəfər olub. İqtisadiyyatın dövlət sektorunda 893,1 min, qeyri-dövlət sektorunda 856,3 min nəfər çalışıb. Neft-qaz sektorunda 31,9 min, qeyri-neft/qaz sektorunda 1 milyon 717,5 min nəfər cəmləşib.

Təkcə bu ilin birinci rübündə ölkədə 22 min 517 yeni iş yeri açılıb. Bu da keçən ilin eyni dövründə olduğundan 25,9 faiz çoxdur. Yeni iş yerlərinin 20 min 37-si mövcud, 2265-i isə yeni

müəssisə və təşkilatlarda açılıb. Beləliklə, ölkədə istifadəyə verilən, iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrini əhatə edən yeni müəssisələrin məşğulluq məsələsinin həllinə töhfələrini verməkdədir. İqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, xüsusilə qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə bağlı qarşıya qoyulan prioritetlər uğurla həllini tapır. Qeyri-neft sektorunda kond təsərrüfatı məhsullarının payı artır. Nəticədə, həm də emal müəssisələrinin çoxalması, həm də emal müəssisələrinin təmin olunması və idxaldan asılılığın aradan qaldırılması ilə yanaşı, həm də yeni iş yerləri təməkdir.

Dövlətimizin başçısı bölgələrdə hər səfərində yeni müəssisələrin açılışını edir, yaxud təməlini qoyur. İndi işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə aparılan tikinti-quruculuq və bərpa işləri diqqət mərkəzində olsa da, digər bölgələrdə də əsla unudulmur.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dövlət Məşğulluq Agentliyi tərəfindən yan-

var-iyun aylarında ölkə üzrə 203,1 min şəxs aktiv məşğulluq tədbirləri ilə əhatə olunub. Onlardan 84,4 min nəfəri münasib işlərlə təminatı həyata keçirilib. 1,9 min şəxs isə özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində kiçik ailə təsərrüfatlarını yaratmaları üçün aktivlik kursları təşkil edilmiş, 108,3 min şəxs peşəyönümlü xidmətləri göstərilib.

Özünüməşğulluq geniş vüsət alır. Bu, vətəndaşlar üçün əlverişli qazanc formasıdır. Belə ki, hər ailənin öz büdcəsi olur, bunun sayəsində də insanlar müəyyən işə qura bilirlər. Əlbəttə, dövlətin köməyi ilə. Bu proqram insanların dolaşmasını yaxşılaşdırmağa yanaşı, iqtisadi inkişafa tökan verir.

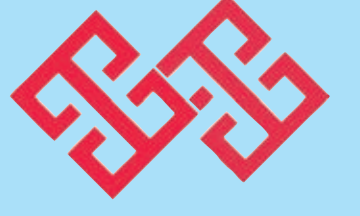
Özünüməşğulluğun təşkili zamanı əhəmiyyətli rol oynayır və qazılaraq, ünvanlı dövlət sosial yardım alan, eləcə də əlilliyi olan və həssas kateqoriyaya aid digər şəxslərə üstünlük verilir.

Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıdış dair I Dövlət Proqramı" çərçivəsində doğru yurdlarına köçürülən sakinlərin məşğulluğunun həlli istiqamətində ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. Onlarla agentlik tərəfindən 8,5 min nəfər işsiz və işaxtaran şəxs üçün peşə hazırlığı kursları təşkil edilmiş, 108,3 min şəxs peşəyönümlü xidmətləri göstərilib.

İşğaldan azad olunmuş ərazilərdən dönlən sakinlərin məşğulluğunun təmin edilməsi istiqamətində görülən işlərin əsas istiqamətlərindən biri də peşə hazırlığı kurslarının təşkili. 2026-cı ilə qədər bu ərazilər üzrə nazirliyin xətti ilə ilkin mərhələdə 12 min şəxsin peşə hazırlığına cəlb edilməsi

Vaqif Poeziya Günləri

Şuşada "Məhəmməd Füzuli. Zamanın fövqündə" mövzusunda konfrans təşkil olunub

Heydər Əliyev Fondu və Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən Vaqif Poeziya Günləri çərçivəsində Şuşa Hotel-Konqres Mərkəzində "Məhəmməd Füzuli. Zamanın fövqündə" mövzusunda konfrans keçirilib.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin katibi İlqar Fəhminin moderatorluğu ilə gerçəkləşən konfrans dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Məhəmməd Füzulinin 530 illik yubileyinə ithaf olunub.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) akademik Z.Bünyadov adına Şərqişnaşlıq İnstitutunun direktoru akademik Gövhər Baxşəliyeva bu konfransın "Dahi Azərbaycan şairi Məhəmməd Füzulinin 530 illiyinin qeyd edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamından irəli gələn vəzifələrin icrası çərçivəsində hazırlanmış tədbirlər planına əsasən təşkil edildiyini söyləyib.

"Beş əsrdən çoxdur ki, Məhəmməd Füzulinin poetik nümunələri, hər biri bir kəşf səviyyəsində olan elmi əsərləri Azərbaycan və dünya oxucuları tərəfindən sevilərək oxunur. Füzulinin yazıb-yaratdığı dövrdən əsrlər ötsə də, əsərlərinin cazibəsi ilə dən-ələ nənki zəifləmir, əksinə yeni-yeni nasillər, dəyişən zamanlar içərisində insanları öz zəka və idraklarının gücü ilə dahi şairin yaradıcılığını fərqli müstəvilərdə dərək dörəyən tədqiqatçılara uyğun halda yenidən mənalandırılır", - deyərək akademik vurğulayıb.

G.Baxşəliyeva diqqətə çatdırıb ki, böyük şairin 530 illiyi münasibətilə AMEA-da silsilə tədbirlərlə yanaşı, şairin elmi irsinin də öyrənilməsi istiqamətində mühüm işlər görülür.

Akademik dahi Füzulinin dəyərli əsərlərindən, bənərsiz ədəbi irsindən söz açaraq, rəhbərlik etdiyi institutda son illər bu istiqamətdə aparılan elmi axtarışlardan da danışdı.

AMEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun direktoru akademik Teymur Kərimli xatırladı ki, 1994-cü ildə ölkəmizdə böyük bir tarixi və ədəbi hadisə baş verməkdəydi. Belə ki, Məhəmməd Füzulinin 500 illik yubileyi tamam olurdur. "Ölkəmizin taleyi üçün son dərəcə ağır olan illərdə Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyev özəmənkə təbəddülatlı vəziyyətə baxmayaraq, dahi şairin yubileyinin keçirilməsini təxirə salmamış, əksinə Füzulinin yubileyinin həm Azərbaycan, həm də qonşu ölkələrdə silsilə bayramlar şəklində yük-

sək səviyyədə qeyd olunmasını təmin etmişdir", - deyərək akademik vurğulayıb.

Akademik deyib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev Füzuli yubileyinin keçirilməsinin ölkəmiz üçün mənəvi əhəmiyyətini qeyd edərək "Respublikamızı təkə müstəqil bir dövlət, zəngin təbii sərvətlərə malik ölkə kimi yox, zəngin tarixi, mədəniyyəti olan ölkə kimi tanıtmalıyıq. Mənə belə gölür ki, bizdən ötrü bu yubileyin ən böyük nəticəsi bundan ibarətdir" söyləyirdi.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvi, şair Fərid Hüseyn dahi Füzulinin bənərsiz söz dünyasından söhbət açıb. Onun yaratdığı ölməz irsin bütün zamanlarda aktuallığını qoruyub saxlayacağı, insanlar tərəfindən sevilərək oxunacağını söyləyib.

Gənc şair bildirib ki, Füzulinin 530 illiyi ilə bağlı müvafiq sərəncam bütövlükdə ölkəmizdə sözbə, şeirə, söz adamlarına verilən ən böyük qiymətin bariz nümunəsidir.

Konfransda mədəniyyət nazirinin müavini Fərid Cəfərov çıxış edərək deyib ki, tarixi Zəfərdən sonra biz mədəniyyət paytaxtımız Şuşada artıq dördüncü dəfədir Vaqif Poeziya Günlərinin keçirilməsi münasibətilə bir araya gəlirik.

"Xoş təsadüfdür ki, Füzulinin 530 illik yubileyi də ölkəmizin dünyamiqyaslı təd-

birlərə evsahibliyi etdiyi (COP29) bir dövrə təsadüf edir. Çünki biz bu yubiley ilində də Füzuli ilə bağlı dolğun məlumatları xarici ölkələrin yazar və şairlərinə çatdırmaqla yanaşı, həm də onlara Qarabağ Zəfərimiz, 30 illik işğal dövrünün həqiqətləri barədə bilgilər verək", - deyərək nazir müavini vurğulayıb.

O, Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən Məhəmməd Füzulinin 530 illiyi ilə bağlı keçirilən tədbirlərdən danışdı. Diqqətə çatdırıb ki, bu il Milli Kitabxana tərəfindən Məhəmməd Füzuli adlı onlayn məlumat bazası yaradılıb, Xalça Muzeyi tərəfindən Məhəmməd Füzulinin 530 illik yubileyinə həsr olunmuş sərgi açılıb. Özbəkistanda təşkil olunan Azərbaycan Mədəniyyəti Günləri çərçivəsində "Məhəmməd Füzuli və Əlişir Nəvai: orta ədəbi-mənəvi dəyərlərimiz" mövzusunda konfrans keçirilib, şairin özbək dilinə tərcümə edilmiş əsərlərinin təqdimatı olub.

Ölkəmizin iştirak etdiyi beynəlxalq kitab sərgilərində - Dohada, Pekində və digər şəhərlərdə dahi şairin irsi təbliğ olunub, ona aid Azərbaycan stendində xüsusi guşələr yaradılıb.

Nazir müavini deyib: "Ölkəmizin ən böyük kütləvi tədbirlərindən biri olan, bu ilin oktyabrında keçirilməsi planlaşdırılan 10-cu Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgisi Məhəmməd Füzuliyə həsr ediləcək. Eyni zamanda nazirlik tərəfindən hazırda dahi şairin həyat və yaradıcılığına aid kitablar çapa hazırlanır".

Sonda Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının solistləri Əməkdar artist Anar Mikayilov və Roza Zeynalabdin tərəfindən Məhəmməd Füzulinin "Leyli və Məcnun" əsərindən kompozisiya təqdim edildi.

Şuşada "Vaqiflə səyahət" adlı bədii-musiqili tamaşanın premyerası olub

Mədəniyyət paytaxtımızda növbəti Vaqif Poeziya Günləri başa çatıb

Heydər Əliyev Fondu və Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə Şuşa şəhərində keçirilən Vaqif Poeziya Günləri başa çatıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, poeziya bayramına iyulun 19-da Xurşidbanu Natəvanın evinin qarşısında təşkil edilən "Vaqiflə səyahət" adlı bədii-musiqili tamaşa ilə yekun vurulub.

İlk dəfə təqdim olunan tamaşa azərbaycanlı səyyah, coğrafiyaçı, tarixçi, etnoqraf, filosof və şair Hacı Zeynalabdin Şirvaninin həsr olunub. Zeynalabdin Şirvani 1780-ci ildə Şamaxı şəhərində anadan olub. O, ilk təhsilini ailəsi Kərbəla şəhərinə köçdüyündən orada alıb. 1796-cı ildə təhsilini başa vurmaqdan ötrü Bağdad şəhərinə gedib. Zeynalabdin Bağdadda fəlsəfə, tibb, astronomiya və riyaziyyat elmlərini, habelə xarici dilləri öyrənib. Bağdad kitabxanalarında olan səyahətnamələr, bütün Şərqişnaşlıq dünyasından buraya axışmış gəlməz alimlərin, müqəddəs şəhərin ziyarətinə gələn zovvarların söhbətləri bu gənc oğlanın nəzərlərində yeni bir dünya açıb. Dünyanı görmək və onun möcüzələri ilə həmyerlilərini tanış etmək elə həmin vaxtdan gənc Zeynalabdinin həyat məqsədinə çevrilib və o, tərəddüd etmədən səyahətə çıxmaq qərarına gəlib.

Xalqımızın tərbiyə edib böyütdüyü bu görkəmli alimin adı nənki vətənimizdə, hətta onun sərhədlərindən çox-çox uzaqlarda geniş şöhrət tapıb. H.Z.Şirvaninin tarixi, fəlsəfi, coğrafi, bioqrafik xarakter daşıyan əsərləri Çin, Hindistan, Koreya Respublikası, İran, Türkiyə, İndoneziya, Bolqarıstan, Polşa, Fransa, İngiltərə və s. ölkələrin mütəxəssisləri və alimləri tərəfindən çox yüksək qiymətləndirilib.

Şuşada təqdim olunan səhnə əsərində də bu görkəmli alimin həyat yolu, ömür kredo su bir daha vurğulənərək tamaşaçıya çatdırılıb.

Tamaşanın sənari müəllifi Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin katibi İlqar Fəhmi, quruluşçu rejissoru Əməkdar artist Loğman Kərimovdur.

Təqdimatdan əvvəl AZƏRTAC-a müsahibə verən Loğman Kərimov deyib ki, bu, Hacı Zeynalabdin Şirvaninin həyatından bəhs edən musiqili səhnə əsəridir. O, 42 il dünyanı səyyah kimi gözü. Tamaşanın

xidmətləri olan və onu dünyada təbliğ edən, yayan, tanıdan söz xiridarlarının ömür yoluna, yaradıcılığına toxunulur, onların keçirdiyi yol bir nümunə kimi təqdim edilir.

Hacı Zeynalabdin Şirvaninin dünyada geniş tanındığını qeyd edən Loğman Kərimov deyib: "Olduqca qürurvericidir ki, bu gün hətta İndoneziyada Zeynalabdin Şirvani adına böyük kitabxana fəaliyyət göstərir".

Tamaşanın premyerasının Şuşada Vaqif Poeziya Günləri çərçivəsində keçirilməsinin böyük mədəni hadisə adlandırılan quruluşçu rejissor deyib: "Mədəniyyət Nazirliyinin xüsusi sifarişli ilə hazırlanan bu səhnə əsəri dünyada Azərbaycan mədəniyyətini yayan azərbaycanlılarımızı tanımaq məqsədilə ərsəyə gətirilib".

Sonra səhnə əsəri təqdim olunub.

Tamaşada Şuşa Dövlət Musiqili Dram Teatrı, Azərbaycan Dövlət Pantomima Teatrı və Azərbaycan Dövlət "Yüq" Teatrının aktyorları ilə yanaşı, Xalq artisti Gülyanaq Məmmədova, Əməkdar artist Nigar Şabanova, xanəndələr Hüseyn Məlikov, Nüşabə Kərimli, Azərbaycan Dövlət Mahnı və Rəqs Ansamblı və Bakı Xoreografiya Akademiyasının tələbələri iştirak ediblər.

Böyük peşəkarlıqla hazırlanmış səhnə əsəri hər bir tamaşaçıya görkəmli söz xiridarlarımızı daha yaxından tanıtdı.

Bununla da mədəniyyət paytaxtımız Şuşa şəhərində keçirilən növbəti Vaqif Poeziya Günləri yekunlaşıb.

Qeyd edək ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin iştirakı ilə 1982-ci il yanvarın 14-də Şuşada böyük şair və dövlət xadimi Molla Pənah Vaqifin (1717-1797) məqbərəsinin və Poeziya evinin tənənlə açılışı olub. Məhz həmin tədbirdə Heydər Əliyev ədəbiyyat xadimlərimizin bu yolda təşəbbüsünü dəstəkləyərək Vaqif Poeziya Günlərinin keçirilməsi ilə bağlı göstəriş verib. Sözsənət bayramı ilk dəfə 1982-ci ilin iyulunda təşkil edildi.

Qırx iki illik tarixə malik Vaqif Poeziya Günləri işğaldan azad edilmiş Şuşada artıq dördüncü dəfə təşkil olunur.

Şuşada "Sözün repressiyası" sənədli filmi nümayiş olunub

Vaqif Poeziya Günləri çərçivəsində iyulun 19-da Şuşa Otel-Konqres Mərkəzində Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə çəkilən "Sözün repressiyası" sənədli filminin nümayişi olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Butlatfilm Production" şirkətinin istehsalı olan filmin rejissoru Rafiq Həşimov, ssenari müəllifi Səlim Babullaoglu, operatoru Rəfiq Süleymanovdur.

Filmə repressiya qurbanlarına çevrilmiş 31 yazıçı, şair və digər ədiblərimiz xatırlanır, bəzilərinin faciəvi tarixəsi danışılır. Eyni zamanda, filmə Stalin repressiyalarının retrospektiv planında faciəvi və tarixi fəlsəfi araşdırılır.

Ekran əsərində Xalq yazıçısı Anar, tarixçi-cavidşünas Həmid Cəfərov, akade-

mik Rafael Hüseynov, Siyasi Repressiya Qurbanları Muzeyinin rəisi Mirabbas Məmmədov, filoloq alim-

lərdən Fərid Qurbansoy və Bədrixan Əhmədovun Stalin repressiyalarının və kommunist siyasətinin ma-

hiyyəti ilə bağlı fikirləri yer alıb. Ekran əsəri tamaşaçılar tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb.

Vətən deyəndə...

● Qarabağ Azərbaycandır!

Azərbaycan gəncliyi Vətən müharibəsində olduğu kimi, quruculuq işlərində də fərqlənir

Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyəti, böyük əksəriyyəti gənclərdən ibarət ordumuzun şücaəti sayəsində Ermenistan terrorçu silahlı birləşmələrinin 30 ildən artıq düşmən tapdığı altında olan Qarabağ bölgəsi və digər ərazilərimiz Zəfər qələbəsi ilə işğaldan azad edildi.

İkinci Qarabağ savaşını kimi tarixə düşən Vətən müharibəsində minlərlə Azərbaycan gənci qorxmada, çəkinmədən ön çətin döyüşlərə atıldı, yüzlərlə yeniyetmə oğlanlarımız könüllü olaraq cəbhəyə yollandı.

44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan gəncləri öz qanları ilə qəhrəmanlıq dastanı yazdılar, vətənpərvərlikləri ilə diqqət çəkdilər. Odur ki, Azərbaycan gəncliyi bu gün daha qürurlu və mağrurdur. Görünən odur ki, 44 günlük Vətən müharibəsində möhtəşəm qələbənin əldə olunmasında vətənpərvərlik ruhunda böyüyən gənclərin rolu əvəzsiz olmuşdur. Müzəffər ordumuzun əfsanəvi qəhrəmanlığı və yüksək döyüş bacarığı isə dünyada heyrtlə qarşılanmışdır.

Vətənə sevgi, məhəbbət, düşmənlə nifrət hissi ilə böyüyən gənc nəsillər Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə əzəli torpaqlarımızı işğalçılardan azad edərək Azərbaycanın hərbi tarixinə yeni səhifələr yazmış, xalqımıza əvəzsiz sevinc bəxş etmişdir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev demişdir: "Siyasi, iqtisadi, hərbi, mədəni istiqamətlərdə, gənc nəsillər tərbiyə edilməsi istiqamətində məqsədyönlü siyasət aparılırdı və elə gənc nəsillər yetişdi ki, ca-

nını fəda etdi torpaq uğrunda. Elə gənc nəsillər yetişdi ki, öz qanı-canı bahasına torpağımızı düşmənin əlinə almadı. Müharibədə bütün nəsillərin nümayəndələri iştirak ediblər, qəhrəmanlıq göstərirlər. Amma hər kəs bilməlidir ki, əsas misiyəm mənəm prezidentlik dövründə yetişən gənclər yerinə yetiriblər, 2003-cü ildə uşaq olan gənclər yerinə yetiriblər. İlk növbədə, biz onlara borcluuyq, bütün Azərbaycan xalqına borcluuyq. Bütün xalqımız bu qələbəni yaxınlaşdırırdı və bütün amillər birləşərək bu müharibənin nəticələrini şərtləndirirdi."

Hərbi mütəxəssislərin fikrincə, Azərbaycan igidləri Qarabağ savaşında yalnız silah və texnika qüvvəsi ilə yox, eyni zamanda fərdi şücaətləri ilə yaddan çıxılmaz olublar. Bu da onların Vətənə məhəbbətliyinin bariz nümunəsi kimi bugünkü yeniyetmələr üçün örnəkdir. Belə vətənpərvər, qəhrəman gəncləri olan dövlət heç vaxt yenilməyəcək, daim öz şan-

şöhrətini və qüdrətini qoruyub saxlayacaqdır. Artıq vətənpərvər gənclərimiz mənfur düşməndən azad etdikləri müqəddəs torpaqların bərpasında, tikinti-quruculuq işlərində də əvəzsiz xidmətlər göstərirlər. Qürurverici haldır ki, işğaldan azad edilmiş bəzi yaşayış məntəqələrinə, o sıradan Zəngilan rayonunun Ağal köndünə, Tərtər rayonunun Taliş köndünə, Laçın şəhəri və rayonun Zabux, Sus köndlərinə, Füzuli, Şuşa, Xocalı şəhərlərinə keçmiş məcburi köçkünlər köçürülüb. Bu ilin sonunadək Cəbrayıl, Kəlbəcər, Xankəndi, Xocalı, Şuşa şəhərlərinə təxminən 20 min nəfər qayıdacaqdır nəzərdə tutulub. Hazırda könd və rayonlarımızda qayıdış davam edir. İllərlə həsrətində olduğumuz dedə-baba yurdlarımızda yeni həyat başlayıb. Gənclərin təşəbbüsləri, onların əməyi bu gün hər yerdə görünməkdədir. Bu baxımdan, təbii ki, yeni nəsillər vətənpərvərlik və dövlətə sədaqət ruhunda yetişməsinə Ulu Ö-

ndər Heydər Əliyevin irsi əvəz olunmazdır. Bu gün Azərbaycanda həyata keçirilən gənclər siyasətinin, gənclərə göstərilən diqqət və qayğının əsasında ölkə üçün layiqli vətəndaş və sağlam nəsillər yetişdirilməsi dayanır. Xalqımızın Ümummilli Lideri müstəqil düşüncə tərzinə sahib vətənpərvər nəsillər yetişdiyini qürur hissi ilə vurğulayaraq deyirdi: "Mən hədsiz dərəcədə sevindim odur ki, Azərbaycanın gələcəyini möhkəm əllərdə saxlaya bilən, Azərbaycanı daim bütün xətərlərdən qoruya bilən, Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini, demokratiya dövlətini qoruya bilən gəncliyi vardır". Ulu Öndərin həmişə etibar etdiyi Azərbaycan gəncliyi dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bu gün xariqələr yaradır.

Vətən müharibəsində qazanılan tarixi qələbənin mayasını təşkil edən Azərbaycan gəncliyinin vətən sevgisi, həmrəyliyi, habelə Ali Baş Komandana olan inam və ehti-

ramı hər bir məqsədə yüksək səviyyədə çatmağa stimül verir. Bu gün fəxrətlə deyə bilərik ki, Prezident İlham Əliyevin müdrik siyasəti, şanlı ordumuzun qətiyyəti və şücaəti sayəsində müqəddəs üçrəngli bayrağımız Qarabağda və Şərqi Zəngəzurda dalğalandı. Son hadisələr bir daha göstərir ki, Azərbaycan gəncliyi cəsurdur, mübarizdir və ölkəmizə qarşı yönələn bütün təxribatların qarşısını qətiyyətlə almağa qadirdir. Görür ki, biz müharibədə də qələbə qazanırıq, həyatda da qələbə qazanırıq və bizi güclü edən xalqın iradəsidir, xalqın birliyi. Müharibədə də zəfərimiz xalqın birliyi nəticəsində olmuşdur. Bu gün quruculuq-abadlıq işlərini apararkən bizi gücləndirən xalqın iradəsi, dəstəyidir..."

Ümumiyyətlə, azad edilmiş tarixi torpaqlarımızda gənclərimizin də qatıldığı bərpacuruculuq işlərini Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın ciddi nəzarətdə saxlanması, hər bir layihənin açılışında şəxson iştirak etmələri ölkə ictimaiyyətində xüsusi rəğbət, yüksək məmnuniyyət, fəxr və qürur hissi doğurur. Görünən odur ki, Azərbaycan bölgədə yeni reallıqlar yaradır. Dövlət başçısının rəhbərliyi ilə Azərbaycan gəncliyi Qarabağın növbəti regionunu, eyni zamanda dünyanın müasir, əsrarəngiz və təhlükəsiz bölgələrindən birinə çevrilməsində israrlıdır.

Rəhman SALMANLI,
"Azərbaycan"

● Şəhidlik zirvəsi

Ömrün uca məqamı

"Zamin Rüstəmov 2000-ci il oktyabrın 17-də doğulub" - atası Səxavət gözləri yol çəkərək bildirir. Füzuli rayonunun Aşağı (Araz) Yağlıvənd kənd orta məktəbini bitirib. Hələ 7 yaş olanda "Cəsur ürək" filminə baxırdı. Filmin sonunda çevrilib mənə dedi ki, niyə bizdə belələri yoxdur? Susdum, cavab verə bilmədim. Anası Tənzilə dadıma yetdi. Dedi ki, mənəm balam belə qəhrəman olacaq. Uşaq gözləri parıldayaraq səsləndi ki, mən də erməniləri buralardan qovacam.

Məktəb illərində dərslərini hazırlayır, boş vaxtlarında idman edirdi. Özü yaşda dostlarını başına yığır, müharibə səhnələri yaradaraq "döyüşçü" olur. Heç vaxt komandir olmazdı. Dostlarına "mən həmişə döyüşçüyəm", deyirdi.

Gözlə seşirdi, - anası Tənzilə bildirir. Məktəbin bütün tədbirlərində oxuyardı. O, muğam oxuyanda hamı susardı. Çoxları elə bilirdilər ki, Zamin müğənni olacaq. Əsgərlik yaş çətində, dedik ki, bəlkə muğam üzrə təhsilini davam etdirəsin. Cavab verdi ki, qorxuram ona kimi müharibə qurtara və düşmənlə qarşı təəssüflə əvəzlənə. Yox, ana, mənəm yolum qalıbıyyətə qarşı getməkdirdi.

Hərbi xidmətdə sərhəd qoşunlarının xüsusi təyinatlılarına cəlb edilir. Boyu 197 santimetr olan polad cüssəli bu gəncin qarşısında bütün sədlər zehni və gücü daxilində aciz görünürdü. İlk bir neçə ayda artıq o, fərqlənən hərbçilərdən idi.

Vətən müharibəsinin ilk günlərindən döyüşlərdə iştirak edirdi, - əmisi Ədalət vurğulayır. Zamin tətillərdə, yolu düşəndə Sumqayıtda, bizdə qalırdı. Sözlərinə əvvəli də, sonu da torpaq sevgisinə bağlanırdı. Bəzən bizləri qınyardı da. Deyirdi necə olub ki, bir yığın erməni bu qədər irəliləyə bilib? Sonra əlavə edirdi ki, əmi, narahət olma, Ali Baş Komandan əmr verən kimi düşməni yerində otuzduracaqdı.

Əmisi axan göz yaşlarını saxlaya bilmir. Dərindən qalan ağırlıq hissini canlandıran bəxşi ki hissələr var imiş. Təskinlik tapdıqdan sonra söhbətinə davam edir: - Arabir telefonla danışırdı. Elə sevinclə danışırdı, deyirdin ki, Zamin istirahətə gedib. Zəngilanın, Füzulinin azad olması uğrunda ge-

dən döyüşlərdə iştirak edirdi. O ərəfədə bacısı Təhminəyə zəng vurub deyib ki, anaya deyərək oğlu Füzulinə dənizdən aldı.

23 oktyabrda Zamin döyüş tapşırığını yerinə yetirən zaman düşmənin mühasirəsinə düşür. Gərgin döyüşdə yoldaşları şəhid olur. O isə son damla qanına qədər döyüşür.

Zamin həmişə qəribəlikləri sevirdi, - deyən əmisi Ədalət bildirir ki, onun ölümü də sanki xoşladığı detallarla dolu oldu. Səhven Zaminin nəşini aparıb Lənkərandan dəfn edirlər. Sonra həmin əsgərin əsirlikdə olduğu məlum olur. Qəbrini açdıqdan sonra onun Zaminə məxsus olduğu bilinir.

Zaminin döyüş şücaəti dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilib. O, "Vətənə xidmət" ordeni, Füzuli və Zəngilanın azad edilməsinə görə medalları ilə təltif olunub. Hazırda Yağlıvənd kəndində Zaminin xatirə kompleksi yaradılıb. Məktəbli gənclər, yeni ailə quranları ziyarət edir, məzarı üzünə tər çiçəklər düzürlər.

Bələcə, qəhrəman olmaq istəyən bir gənc həyatının ucalığına yüksəldi. Şəhidlik zirvəsinə dolayan oğulların yaratdıqları ömürlərinin heyrt doğuran məqamı isə gələcək nəsillərə bir məktəb olacaq.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Samuxda Vətən müharibəsi şəhidinin anım günü keçirilib

Samux rayonunun Çobanabdallı kəndindən olan Vətən müharibəsi şəhidi Məmmədli Həsən Qəhrəman oğlunun doğum günündə əziz xatirəsi hörmətlə yad edildi. Tədbirdə Samux Rayon İcra Hakimiyyətinin əməkdaşları, şəhidin ailəsi, yaxınları, döyüş yoldaşları iştirak ediblər.

Əvvəlcə şəhidin məzarı üstünə gül dəstələri qoyulmuş, ruhuna dualar oxunmuşdur. Çıxış edənlər onun keçdiyi şəfəqli döyüş yolundan, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsinə göstərdiyi şücaətdən, 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan şanlı Zəfərdən danışmışlar. Bildirmişlər ki, Həsən Məmmədli 8 iyul 1995-ci ildə Samux rayonunun Çobanabdallı kəndində anadan olmuşdur. Samux rayon Qarabağlar kənd tam orta məktəbinin məzununu

olmuşdur. 21 sentyabr 2020-ci ildə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamı ilə səfərbərlik üzrə hərbi xidmətə çağırılıb. Ali təhsilli idi. Samux rayon Çobanabdallı kənd tam orta məktəbinin direktorunun təsərrüfat işləri üzrə müavini vəzifəsində çalışırdı. İxtisasca müəllim olan şəhid Həsən Məmmədli Vətən müharibəsi zamanı bir çox döyüşlərdə fəal iştirak etmişdir. 5 noyabr 2020-ci ildə Laçın istiqamətində gedən döyüşlər zamanı

qəhrəmancasına şəhid olmuşdur. O, torpaqlarımızın işğaldan azad olunması zamanı döyüş tapşırıqlarını yerinə yetirərək göstərdiyi igidliyi və hərbi hissənin qarşısına qoyduğu tapşırıqları şəfəqli yerinə yetirdiyini görə Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamları ilə "Vətən uğrunda", "Hərbi xidmətlərə görə", "Cəbrayılın azad olunmasına görə", "Qubadlının azad olunmasına görə" və "Laçının azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilmişdir.

Tovuz məktəbliləri tariximizi birlikdə öyrənirlər

Tovuzda rayon icra hakimiyyətinin təşkilatçılığı və Uşaq Səfirlik Məclisinin Tovuz rayonu üzrə nümayəndələrinin təşəbbüsü ilə rayon məktəbləri üçün "Tariximizi birlikdə öyrənək" adlı tədbirlərə start verilməmişdir.

İlk tədbir rayon Tarix-diyarşünaslıq muzeyinə ekskursiya ilə başlamışdır. Ekskursiya zamanı şagirdlər muzeyi gəzərək Azərbaycanın milli mədəniyyəti və tarixi haqqında məlumatlarını daha da zənginləşdirmiş, həmçinin Vətən müharibəsi şəhidlərinin xatirəsinə yaradılmış guşə ilə tanış olmuşlar. Məktəblilərə şəhidlərin keçdiyi şanlı döyüş yolu haqqında geniş məlumat verilmişdir. Diqqətə çatdırılmışdır ki, Müzəffər

Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı ölkəmizin qələbəsinə təmin edən mühüm amillər Azərbaycan xalqının əzmi və iradəsi, iqtisadi gücü, müasir ordu quruculuğu olmuşdur. Ulu əccadlarımızın zəngin dövlətçilik və hərbi tarixindən ilhamlanan Azərbaycan xalqı daha bir şanlı qəhrəmanlıq salnaməsi yazaraq, özünün qalib xalq olduğunu dünyaya sübut etmiş və düşmən üzərində tarixi qələbə çalmışdır.

Ekskursiya zamanı şagirdlərin tarixi hadisələr barədə verdikləri suallara bələdçilər tərəfindən ətraflı cavablandırılmışdır.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

● Ölməzliyə qovuşanlar

Onun adı yaxşıdır, qürursuzluq kimi mənaları və həyatda cismən mövcudluğu zamanı da elə belə olub. Qismətindəki 24 illik ömür payında məhz bu cür tanıdı - kamil və vətənpərvər...

Cəldliyyə, qıvrıqlığına, akrobatik hərəkətlərinə görə yaxınları və hərbçi dostları arasında balaca Rembo adlandırılan bu gənc ruhən çox-çox ucalarda qərar tutmuşdu.

Vətənə bağlılığı ilə seçilirdi

Şəhidlik zirvəsinə ucalan Cəvdət Səmədov daim yaddaşlardan, xatirələrdən boylanırdı. Biz ayrı-ayrı kəndlərdə doğulub böyüsək də, həmin yaşayış məntəqələrinin qonşuluğu, Faldarla Muğanlı sərhədindəki meşə, çöl, çay səbəbindən xüsusən yaz-yay aylarında tez-tez bir araya gələrdik. Nəsil-şəcərə əlaqələrimiz də olub.

Cəvdətin qəlbində, hərəkətlərində daim bir enerji duyulardı. Vətənə bağlılığı, ədalətçilikləri barışmazlığı, zəif, imkansız yardımçılığı onu bir dəqiqə rahat buraxmırdı. Xarakterinin müsbət cizgiləri üzündən də olma silah alıb Vətənin müdafiəsinə tələsdə və bu müqəddəs yolda şəhidlik məqamına yüksəldi.

Səmədov Cəvdət Cavad oğlu 1970-ci il iyunun 12-də ziyalı ailəsində dünyaya göz açmışdı. 1985-ci ildə Faldar kəndində 8 illik, 1987-ci ildə qonşuluqda-

kı Qandax orta məktəbinin 10-cu sinfini bitirmişdi. 1988-1990-cı illərdə o vaxtki Leningrad (Sankt-Peterburq) şəhərində hərbi xidmət keçmişdi. Uşaq-lıqdan idmana həvəsinə görə elə bu sahə üzrə də təhsil almağı qararlaşdırmışdı. Həqiqi hərbi xidmətdən sonra Bakı Bədən Tərbiyəsi Texnikumuna qəbul olunmuşdu. Texnikumu bitirdikdən sonra Faldar və Qandax kəndlərində bədən tərbiyəsi müəllimi kimi fəaliyyət göstərmişdi. 1992-ci il dekabrın 22-də könüllü olaraq Qarabağa - cəbhəyə yollandı. Vətən uğrunda gedən döyüşlərdə fəal iştirak etmişdi, çoxsaylı qəhrəmanlıq nümunələri göstərmişdi. Ağdam, Tərtər, Füzuli döyüşlərindəki şücaətləri dillər əzbirinə çevrilmişdi.

Cəvdətin arzularından biri də təhsilini davam etdirərək hərbi hazırlıq müəllimi olmaq idi. Ümumiyyətlə, Səmədov-

larkən döyüşçülərlə görüşüb müsahibə almaq istəyib. Lakin aralarında Cəvdət də olmaqla bir qrup gənc böyük hörmət və ehtiramla onunla vidalaşaraq qaçmaq üçün xətə köməyə tələsən yük maşınına miniblər və gedə-gedə qışqırıblar ki, müəllimə, müsahibəni inşallah qələbə günü verərik... Və artıq həmin Zəfərdən 4 il keçir. Deməli, Cəvdətin və döyüş yoldaşlarının arzusu da çoxdan çin olub, ruhları sadır.

Cəvdət Cavad oğlu Səmədov 1994-cü il yanvarın 26-da Şişqaya uğrunda savaşda qəhrəmancasına şəhidlik məqamına yüksəlmişdi. Subay idi. Vaxtilə təhsil aldığı və müəllim kimi çalışdığı Faldar kənd tam orta məktəbi onun adını daşıyır. Doğrudur, o, hərbi hazırlıq üzrə ali təhsil alıb şagirdlərinin sirlərini öyrənməkdə, amma gənclərin peşəkar hazırlıq vətənpərvərlik müəllimi oldu.

Qurban MƏMMƏDOV,
"Azərbaycan"

Ağdamda şəhid ehtiramla dəfn edildi

Ağdamda Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı itkin düşmüş hesab edilən şəhid Nağıyev Zahid Baxış oğlunun dəfn mərasimi baş tutmuşdu.

18 iyul 2024-cü ildə rayonun Evoğlu kəndində Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı itkin düşmüş Nağıyev Zahid Baxış oğlunun dəfn mərasimi keçirilmişdir. Hərbi orkestrin müşayiəti ilə vida mərasimi təşkil olunmuşdu. Mərasimdə şəhidin ailə üzvləri, Ağdam Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Vaqif Həsənov,

icra aparatının əməkdaşları, hüquq-mühafizə orqanlarının, idarə, müəssisə və təşkilatların rəhbərləri, ictimaiyyət nümayəndələri iştirak etmişlər.

Cənəzə namazından sonra şəhid yayılm atəşinin sədaləri altında Evoğlu kənd qəbiristanlığında dəfn edilmiş, ruhuna dualar oxunmuş, məzarı üstünə əkil və gül dəstələri düzülmüşdü. 1975-ci ildə Ağdam rayonunun Evoğlu kəndində anadan olan Nağıyev Zahid Baxış oğlu Birinci Qarabağ müharibəsində Ağdam cəbhəsində gedən döyüşlərdə iştirak edib.

1994-cü il aprelin 18-də Cavahirlil kəndində itkin düşüb. Zahidin doğmaları üçün bu da bir təsəllidir.

Ləzəm QULİYEV,
"Azərbaycan"

Çimərlik mövsümünün faciələri

Dənizdə boğulmaların sayı niyə artır?

Yayda havalər istilənməyə başladığıqda hər kəs səbirsizliklə çimərlik mövsümünün açılmasını gözləyir. Mövsümə hazırlıqla əlaqədar hər il aidiyyət qurumlar tərəfindən dəniz suyunun monitorinqi aparılır, ictimai çimərliklərdə təmizlik işləri görülür, təhlükəsizlik qaydaları ilə bağlı məlumatlandırıcı lövhələr yerləşdirilir. Hansı çimərliklərin yararlı, hansıların əhali üçün uyğun olmaması barədə xəbərdarlıq edilir.

Ötən ayın əvvəlində bildirilmişdi ki, Bakı şəhərinin Buzovna, Zuğulba, Mərdəkan, Şüvəlan, Novxanı, Görədil, Nardaran, Bilgəh və Pirşağı çimərliklərində dəniz suyunun fiziki-kimyəvi, bakterio- loji göstəriciləri norma səviyyəsindədir. Səbail rayonunun Şıx, Qaradağ rayonunun Sahil, Suraxanı rayonunun Hövsan, Xəzər rayonunun Türkan, Sumqayıt şəhərinin çimərliklərinin sanitariya-mühafizə zonalarında, eyni zamanda Yalama, Nabran, İstisu, Seyidlə kəndi, cənub bölgəsinin Lənkəran və Astarə çimərliklərində isə istifadə etməmək tövsiyə olundu.

Təəssüflər olsun ki, bir çoxları məsuliyyətsizlik edərək, mütoxəsislərin və qurumların göstərişlərini məhəl qoymayaraq, tövsiyə olunmayan, yararsız və nəzarətsiz çimərliklərdən istifadə edirlər. Nəticədə dənizdə batma halları artır, bu barədə statistika hər gün yenilənir.

Axına düşən təcrübəli üzgüçülər belə ondan qurtula bilmirlər

Mövzu ilə bağlı qəzetimizə açıqlama verən Coğrafiya İnstitutunun Qurumun hidrologiyası və su ehtiyatları şöbəsinin müdiri Rza Mahmudov deyib ki, dünyanın istənilən dəniz ölkəsində boğulma hadisələri həmişə müşahidə edilir. Əsas səbəb insanların məsuliyyətsizliyi, təhlükəsizliyə diqqət yetirməmələridir. Boğulmaya səbəb olan dəniz sularında təhlükə yaradan təbiət hadisələrindən biri "rip" axınlarıdır. Bu axınlar okeanlarda, dənizlərdə, Aralıq dənizi, cənub-şərqi Asiya ölkələrində, Avstraliyada müşahidə olunur. Xəzər dənizi də sürətli, nazik, dərin axınlarla malikdir. Bunlara əks axınlar da deyilir. Dənizdə dalğaların sınaq vaxtı səhildən dənizə doğru əks axınlar başlayır. Bu axınlarla düşən təcrübəli üzgüçülər belə ondan qurtula bilmirlər. Ölkəmizdə "rip" axınları daha çox Abşeron yarımadasının şimal, şimal-şərq hissəsi olan çimərliklərdə müşahidə olunur. "Bu gün Xəzər dənizinin səviyyəsinin dəyişməsi onun hidro-meteoroloji şəraitinə, sahil zonalarına, o cümlədən dalğa rejiminə, rip axınlarına öz təsirini göstərir. Belə axınlardan olduqca ehtiyatlı olmaq lazımdır".

Xəzərdə suyun səviyyəsinin dəyişməsi global iqlim amilləri ilə bağlıdır

R. Mahmudovun sözlərinə görə, son illərdə Xəzər dənizinin səviyyəsinin kəskin, təxminən 1,7-1,8 metrə qədər aşağı düşməsi təbii və bu, sahilin geomorfoloji quruluşunda, çimərliklərin formasında böyük dəyişikliklərə səbəb olub. Xəzər dənizində suyun səviyyəsinin dəyişməsi global iqlim amilləri ilə bağlıdır. Bu da sa-

hil zonalarına və çimərliklərin formasına təsir göstərir.

"Global iqlim dəyişmələri Xəzərin balans elementlərinin dəyişməsinə səbəb olur. Balans elementləri dedikdə, əsasən, su səthində gedən buxarlanma, suya düşən yağıntılar və dənizə tökülən çay sula-

rı nəzərdə tutulur. Çayların illik axımlarının azalması Xəzərə tökülən çayların axımının azalması, dənizin səthində gedən buxarlanmanın artması, yağıntının azalması birbaşa onun səviyyəsinin aşağı düşməsinə səbəb olur. Məlumdur ki, Xəzərə tökülən çayların illik axımı artanda suyun səviyyəsi də artır. Xəzərin Volqa, Kür kimi nəhəng sutopluyucu hövzələri də var. Volqanın orta illik su sərfi saniyədə 230-250 kubmetr olarsa, Xəzərdə suyun səviyyəsi stabil qalır. Bəzən Volqadan illik axım saniyədə 330-350 kubmetr olduqda, dənizdə artım baş verir. Bəzən isə də illik axım saniyədə 130-150 kubmetr azalır. O zaman mənzərə indiki kimi olur. Yəni Xəzərdə su səviyyəsi aşağı düşür, dəniz sahilində relyefin dəyişikliyinə səbəb olur. Bu, dayaz bölgələrdə özünü daha çox büruzə verir", - deyərək hidroloq qeyd edib.

Duzluluq az olan dənizlərdə batma ehtimalı daha çoxdur

R. Mahmudov vurğulayıb ki, Xəzər həm daxili göl olduğu, həm də ona çoxsaylı çay suları töküldüyü üçün okeanlara və açıq dənizlərə nisbətən onda duzluluğun səviyyəsi aşağıdır. "Duzluluq az olan dənizlərdə də batma ehtimalı daha çoxdur. Amma bu dənizdə boğulmaların dinamikasının artmasının göstəricisi kimi sayıla bilməz. Xəzərdə, həmçinin sualtı burulğularına da çox rast gəlinir. Bunun nəticəsində dənizin aşağı hissəsindəki soyuq sular səthə çıxır. Dənizdə gedən bu dəyişiklikləri nəzərə alaraq, dəniz səviyyəsinin azalmasına uyğun çimərliklərin maqnetik göstəriciləri yenidən işlənilməlidir".

Xəzərdə boğulmaların artması ilə bağlı təhlükəsizlik məsələləri üzrə ekspert Elmar Nuruşiyev deyib ki, maarifləndirmə işlərinin aparılmasına baxmayaraq, bəzi insanlar həyatlarına biganə yanaşırlar:

"Dənizə gedərkən hava şəraiti mütləq nəzərə alınmalıdır. Əlverişsiz hava şəraitində, küləyin sürəti saniyədə 10-12 metr, dalğaların hündürlüyü isə 1-1,5 metrli olarsa, çimərliyə getmək olmaz. Dünyada suda boğulma hallarının statistikasına baxsaq görərik ki, bunun 70 faizi məhz əlverişsiz hava şəraitində baş verir. Suda boğulmanın digər səbəbləri kimi sualtı yad cisimlərin insanları zədələməsinə, sualtı yağışları, çuxurları, burulğuları, axınları, qəflətli dərinlik, panika və müxtəlif xəstəlikləri göstərmək olar".

E. Nuruşiyevin sözlərinə görə, suda boğulmaların 95 faizi qeyri-çimərlik ərazilərdə baş verir: "Çünki bu ərazilərdə gözlənilməz təhlükələrə qarşılaşmaq ehtimalı çoxdur. Belə ərazilərdə xilasetmə xidməti fəaliyyət göstərmir. Bu xidmət olmadıqda boğulma təhlükəsi ilə üzləşən şəxs mütoxəsis kömək edə bilmir. FHN-nin Kiçikhəcmli Gəmilərə Nəzarət və Sularda Xilasetmə Dövlət Xidmətinin ölkə ərazisində ümumilikdə 37 xilasetmə montəqəsi fəaliyyət göstərir. Bu montəqələrin dislokasiya ərazisində olan bütün çimərliklərdə sularda təhlükəsizlik tədbirləri xidmət tərəfindən həyata keçirilir. Onlar sayəsində hər il yüzlərlə insan boğulmaqdan xilas edilir".

Boğulan şəxs ilk növbədə panikaya düşməməlidir

Ekspert qeyd edib ki, dünya üzrə suda boğulanların 70 faizindən çoxu burada 15-20 dəqiqədən çox vaxt keçirənlərdir. Bu qədər müddət suda qalmaqla olmaz. Dənizdə, hovuzda olan müddətdə çətdirici, lüzumsuz hərəkətlərə yol verilməməlidir. Hətta xilasedicilər belə həmin şəxsin boğulub, yoxsa öyləndiyini seçməyə bilərlər. İnsanlar bilməlidirlər ki, günün qızmar vaxtı çimərliyə getməməli, çimərlikdə spirtli içki qəbul etməməli, xəbərdar edici nişanların tələbini pozmamalı, suya qayıq, kiçik gəmi, katamaran, skuter və s. vasitələri özəri ilə götürüb salmamalıdır. Çimərlikdə balıq tutmaq və qayaların, yaxud suda olan estakadaların yaxınlaşmağa suya tullanmağa yol verilməməlidir.

"Boğulmaya məruz qalan şəxs ilk növbədə panikaya düşməməlidir. İnsan panikaya düşəndə daha çox fiziki güc sərf edir, özəllərkə yorulur, əlini sudan göyə qaldırır, ayaq barmaqlarının uclarını aşağı eləməklə yerə vurmaq istəyir. Bu da insanın suyun dibinə çökünəməsinə gətirib çıxarır. Ona görə boğulma təhlükəsi ilə üzləşən şəxsin əlini yuxarı yox, suyun içrisində saxlamaqla və yarırtaraq vəziyyətdə olmaq şərti ilə yaxındakı şəxslərdən kömək istəməlidir. Köməyə gələn şəxs boğulana arxadan yaxınlaşmalı və başının suyun üzərində saxlamaqla sahilə tərəf üzmləndir. Bədbəxt hadisələrin baş verməməsi üçün müvafiq qurumların və mütoxəsislərin tövsiyələrinə əməl etmək lazımdır", - deyərək E. Nuruşiyev vurğulayıb.

Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

2024-cü il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatyayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərmatbuatyayımı" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) manat
6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) manat
3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) manat
1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Qlobal kibercəza Avropanı iflic edib

Hava limanlarına, banklara və şirkətlərə böyük maddi ziyan dəyib

Dünya baş vermiş global kibercəza bütün dünyada və Avropada aviaşirkətlərin, media şirkətlərinin, bankların və telekommunikasiya firmalarının fəaliyyətini iflic edib.

Texniki nasazlıqlar barədə məlumatlar "Microsoft" un onlayn xidmətlərində işində fasilələr elan edildikdən sonra daxil olmağa başlayıb. Nəticədə, Avropanın hava yolları və hava limanları müxtəlif növ fasilələr etməyə məcbur olub. Almaniyanın DPA agentliyinin xəbərinə görə, Berlin hava limanı işini dayandırdı.

Amsterdamdakı Shiphol hava limanının nümayəndəsi bildirib ki, "Microsoft" un işindəki kəsilmələr uçuşlara əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərib. Hazırda dəyən zərər hesablanır və aeroport sərnişinlərə cari uçuş məlumatları

üçün öz hava yolları şirkətləri ilə əlaqə saxlamağı tövsiyə edib.

London Stansted hava limanında ödəniş sistemləri də işləmir. Air France-KLM aviaşirkətinin Niderland bölməsi əksər əməliyyatları dayandırdıqca məcburiyyətində qaldığını açıqlayıb.

Praqa hava limanı çoxlu sayda aviaşirkətin istifadə et-

diyi global qeydiyyat sisteminə dəki nasazlıqdan əziyyət çəkdiyini bildirib. Nəticədə bözi reyslər gecikib.

Röyter agentliyi xəbər verir ki, İspaniya bütün hava limanlarında "kompüter insidentini" barədə məlumat verib. Sərnişinlərin sayına görə Avropanın ən böyük hava yolu kompaniyası olan Ryanair sərnişinlərə mümkün problemlər barədə

xəbərdarlıq edib və bunun səbəbkdə fəaliyyət göstərən bütün aviaşirkətlərə təsir edəcəyini bildirib.

London Fond Birjəsi bildirdi ki, onun informasiya xidməti RNS xəbərlərinin öz sayında dərc edilməsinə mane olan texniki problemlə üzləşib. Eyni zamanda nasazlıq səbəbindən Britaniyanın "Sky News" telekanalı dünən səhər canlı yayıma çıxma bilməyib. İnfografika və loqotiplər olmasada qısa müddətə efirə qaytıda da, bir müddədən sonra yenidən söndü.

Danimarkanın paytaxtı Kopenhagenə avtomatik yanğın sığınlarının işləmədiyini barədə məlumat verilib. Bu səbəbdən yerli hakimiyyət orqanları yanğı baş verdikdə əhalini təcili yardım xidmətlərinə zəng etməyə çağırıb.

Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Bakıda təhlükəli və qurumuş ağacların götürülməsi davam etdirilir

Bu ilin yay aylarında havaların qeyri-sabit keçməsi, küləkli günlərin sayının artması səbəbindən şəhərin müxtəlif ərazilərində qurumuş və qəzalı ağaclar insan həyatı ilə yanaşı, şəhər infrastrukturuna, kommunikasiya xətlərinə və vətəndaşların ömlaklarına ciddi təhlükə yaradır.

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, bununla əlaqədar olaraq Bakı Şəhər Yaşıllaşdırma Təsərrüfatı Birliyinin öməkdaşları tərəfindən paytaxt rayonlarında olan yaşılıqların vəziyyəti ilə bağlı monitorinqlər davam etdirilir. Monitorinq nəticəsində aşkarlanan quru və qəzalı ağacların götürülməsinə rəy alınması üçün yerli icra hakimiyyəti, bələdiyyələr tərəfindən Ekologiya və Təbii

Sərvətlər Nazirliyinin Dövlət Ekoloji Ekspertiza Agentliyinə müraciət edilib.

Nazirliyin mütoxəsisləri tərəfindən ərazidəki ağaclarla baxış keçirilib və quru, qəzalı, xəstəliklərlə yoluxmuş ağacların götürülməsi barədə müvafiq rəylər verilib.

Daha sonra qəbul olunan qərarlar əsasında yaşılıqların götürülməsi həyata keçirilir. Belə ki, Yaşıllaşdırma Təsərrüfatı Birliyinin öməkdaşları paytaxtın Nesimi, Nərimanov, Yasamal, Xətai, Nizami və Binəqədi rayonlarında ağacların götürülməsi və budanma işləri aparır. Bu günə qədər 250-yə yaxın quru ağacın götürülməsi həyata keçirilib, kəsilən ağaclar və budanan budaqlar ərazidən yığıdırılaraq təmizlənir.

Eyni zamanda Bakı Şəhər Yaşıllaşdırma Təsərrüfatı Birliyinin öməkdaşları gündəlik olaraq mövcud ağaclarla aqrotexniki qulluq göstərilməsi - ağac və kolların budanması, həmçinin qazon örtüyünün suvarılması və digər işləri həyata keçirirlər. Qeyd edək ki, payız mövsümündə götürülən hər bir ağacın yerində yerli iqlimə uyğun yeni ağaclar əkiləcək.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin kollektiv iş yoldaşları Elnur Qəhrəmanova atası

ƏHLİMAN MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Namiq Süleymanov, Abid Əliyev, Əli, Rafiq və Nail Hüseynovlar, İlham və İntiqam Həsənovlar, Əlvəzət Əliyev veteran həkim-əcazi Möhbətt Məhərrəmovla qardaşı

ASİR FƏRMAN OĞLU MƏHƏRRƏMOVUN

Sumqayıt şəhərində vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar
SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman	
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	ve informasiya şöbəsi	- 539-63-82, 432-37-68
	434-63-30, 539-72-39	İlhamiyat şöbəsi	- 538-56-60, 434-55-58
Məsəl katib	- 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Məsəl katib müavinləri	- 539-44-91,	Fototillüstrasiya şöbəsi	- 538-84-73,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompüter mərkəzi	- 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühasibatlıq	- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə
contact@azerbajjan-news.az
az.reklam@mail.ru

www.azerbajjan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 3417
Sifariş 1570

Qiyməti 60 qəpik